

kuifje

25e JAARGANG

10 F ● IN NEDERLAND 80 CT ● HET SUPER-WEEKBLAD VOOR DE JEUGD VAN 7 TOT 77 JAAR

BRENGT JE :

"COMICS" U.S.A.

HET VERHAAL VAN DE AMERIKAANSE TEKENSTRIP...

TOMMY BANCO

EEN GEHEIMZINNIG AVONTUUR...

ROBIN HOOD

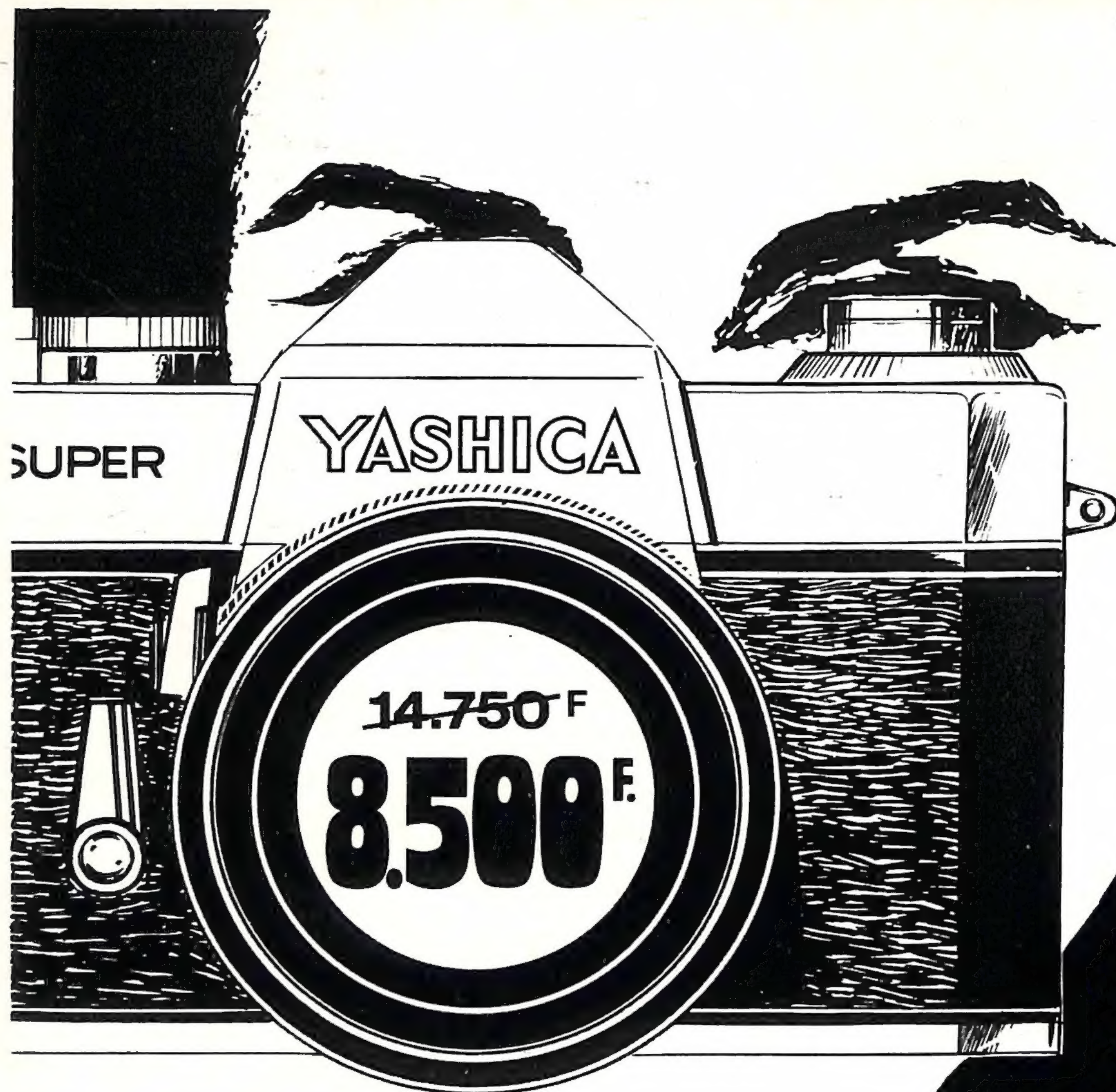
VOL GRAPPEN EN GROLLEN...

MAARTEN MILAAN

'T WORDT HEM GEEL VOOR DE OGEN... IN DIE GROENE HEL !

YASHICA TL SUPER REFLEX

6 modellen 24 x 36. Prijzen buiten konkurrentie.

YASHICA ELECTRO 35

~~7.990 F~~ 4.790 F

24 x 36.
Gordijnsluiting door
elektronisch brein.

SUPER 800 ELEKTRONISCHE CAMERA

snufjes bij de vleet

Yashica, baanbreker
van elektronika
in foto en kino
tegen
de redelijkste prijzen

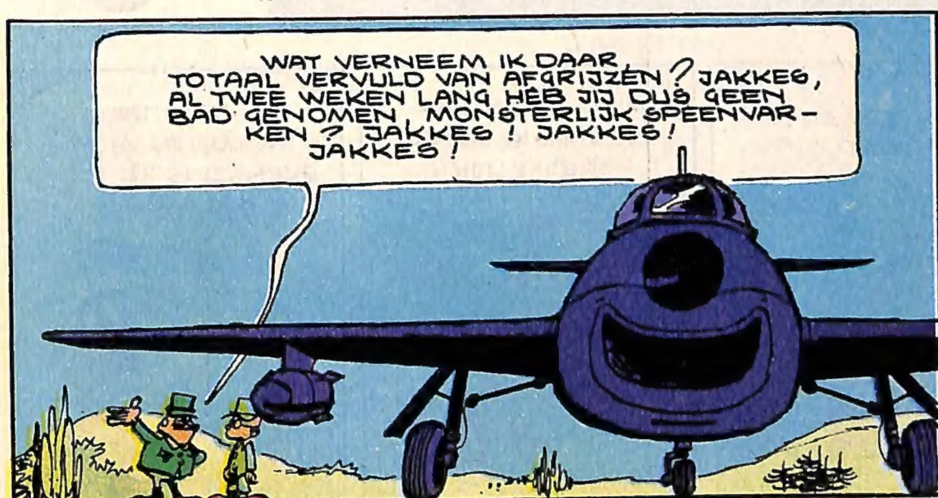
YASHICA

Wij hebben een
geïllustreerde katalogus voor u :
Etn. CL. ORTMANS
Agenten-invoerders
Groenstraat 122 - 1030 Brussel

TAKA TAKATA

DOOR JO-EL AZARA • SCÉNARIO VICQ

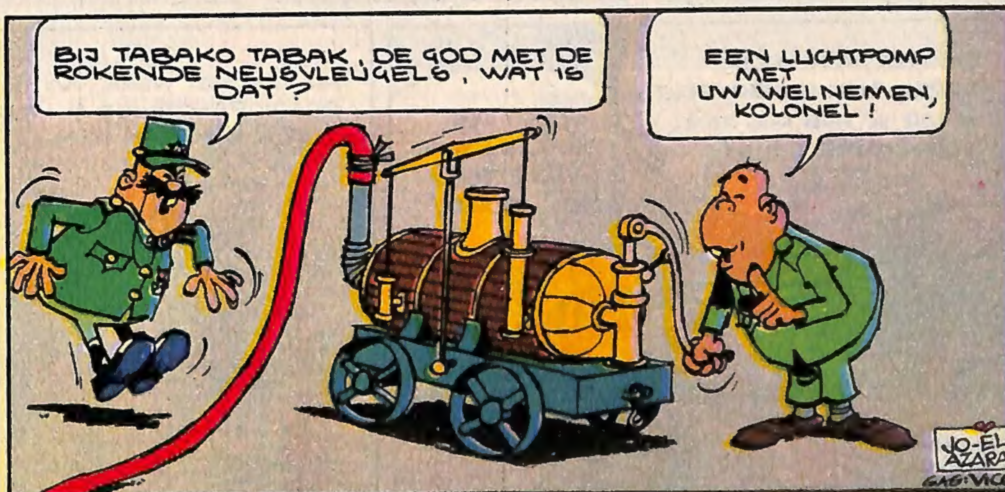

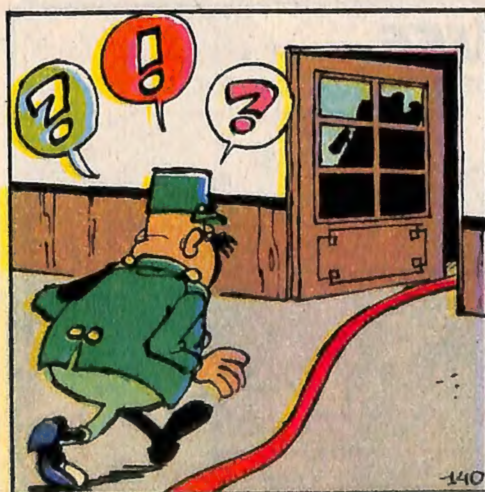

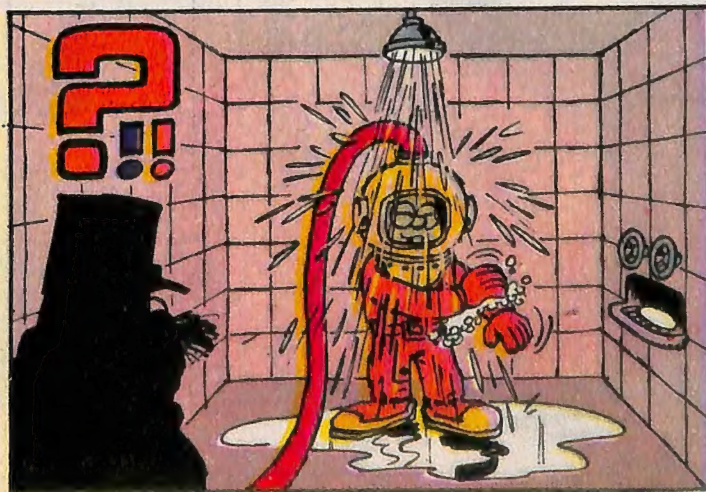

? DE KESAKO... ?

TEKST : SANI-MAS TEKENINGEN : R.MAS

TOENGA

E. AIDANS

Toenga en Noen zoeken Ohama. Op het grondgebied van de mannen van de Grote Meren komt Aramh in een valstrik terecht.

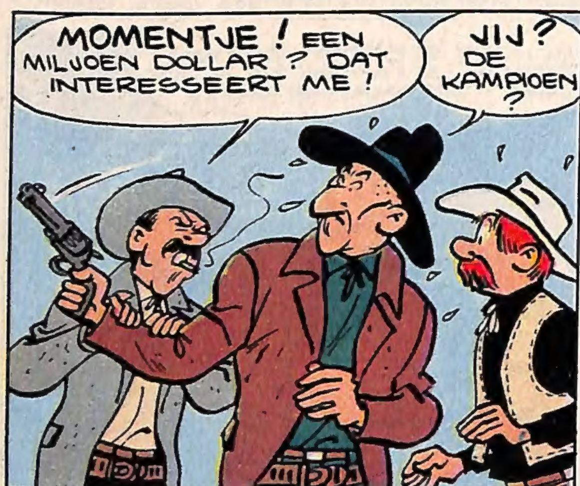
wordt vervolgd

CHICK BILL

één "onschu

Kid Ordinn, alias Jo-de-Viking, heeft twee onbekenden gevangen

...dige" in het dorp...

door **TIBET**
naar een scenario van
A.P. DUCHATEAU

...genomen: Kleine Poedel en Chick Bill, verkleed als miljoñair! Voor hun vrijlating wordt een losgeld gevraagd...

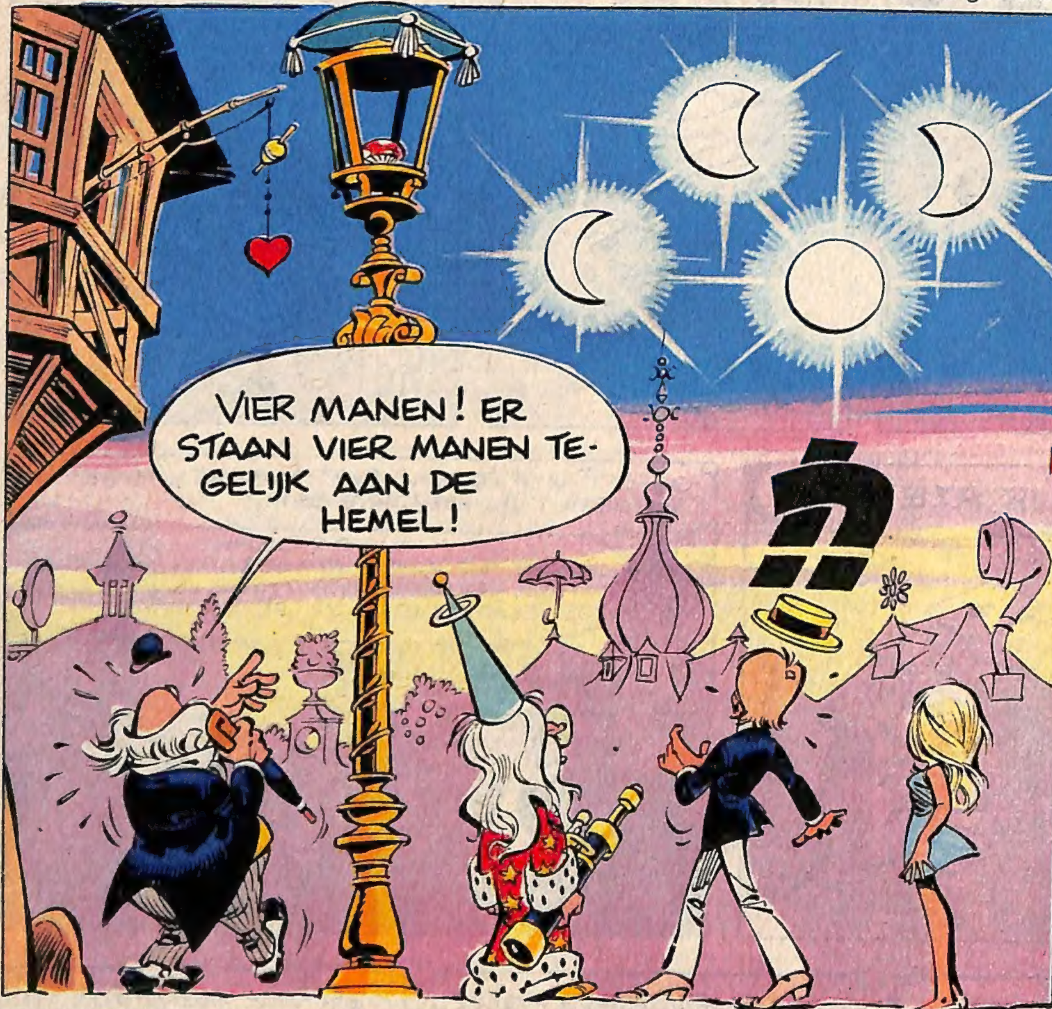
wordt vervolgd

ROZE BOTTEL

DOOR **DANY** EN **GREG**

De inwoners van Droomland gaan langsom meer gelijken op de mensen van de gewone wereld. Maar Roze Bottel wil dat niet!

wordt vervolgd

onze beste vriend!

Ik,
wanneer ik dit merk zie,
denk aan
de betere momenten op school...

De speeltijden bij voorbeeld,
waar ik mijn CHOCO AS,
de grootste van alle
met chocolade overdekte biscuits,
opsmul.

Die lekkere CHOCO AS,
die moeder in
grote pakken van 14 stuks
koopt.

Waarop U ook
de twee KUIFJES BONS die
CHOCO AS U gratis aanbiedt
kunt uitknippen

Om U toe te laten
uw schooldokumentatie
te verrijken met de
prachtige albums Aardrijkskunde
van de KUIFJE'S BON.

PAREIN biedt U
ook nog andere koekjes
« om-er-je-vingers-van-af-te-likken ».
Heeft U ze reeds geproefd?

TOMMY BANCO

EDDY PAAPE
GREG

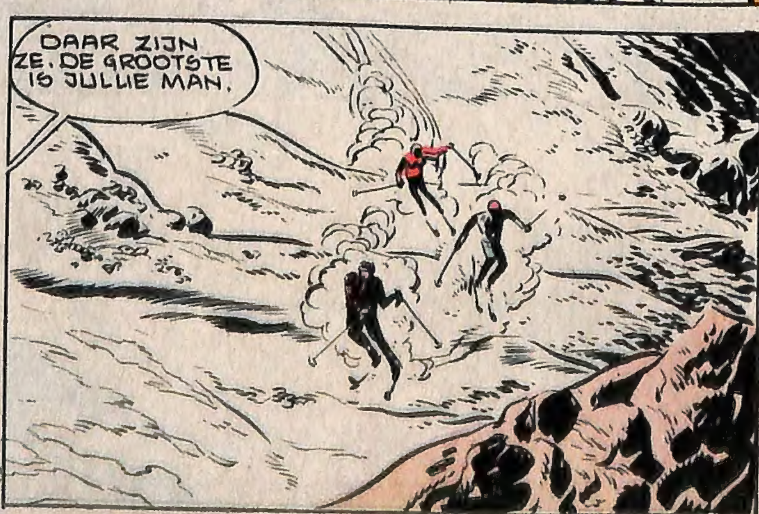
HET IS MIDDAG IN GEMMANOVA, EEN ZEER BEKEND WINTERSPORTCENTRUM. HET SEIZOEN BEGINT AF TE LOPEN...

TERRITORIUM NUL

GREG / EDDY PAAPE

SLA OM

TOMMY BANCO

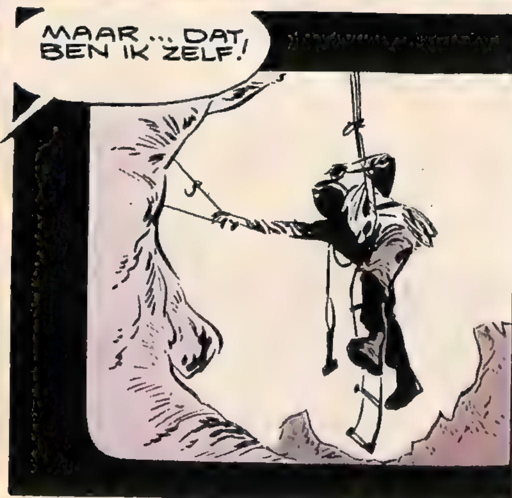

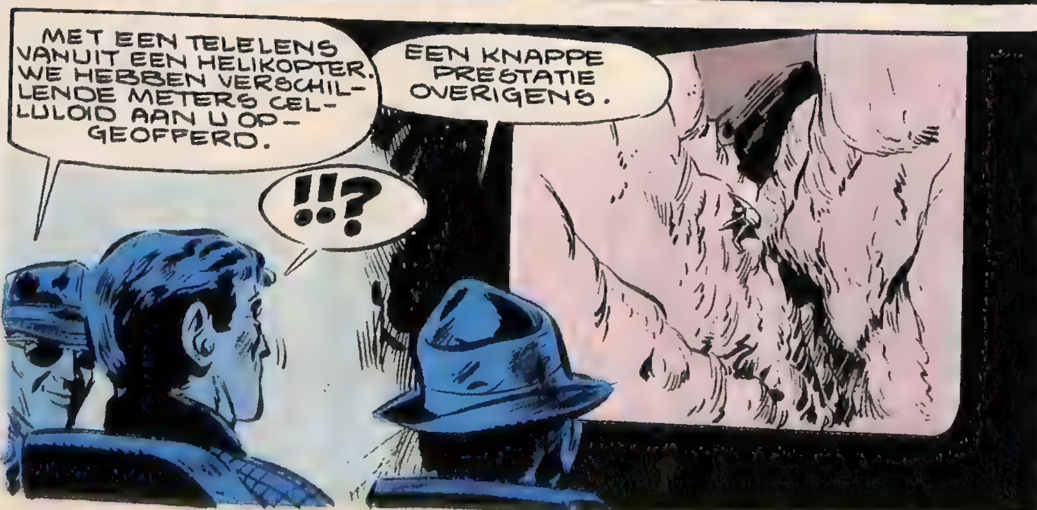

GREG / EDDY PAAPE

IK LIJK OP EEN INSECT, DAT ONDER EEN MICROSCOOP BEKEKEN WORDT. MAAR WAAR IS DIT ALLEMAAL GOED VOOR?
UITSTEKENDE VRAAG, KAPITEIN CALLAWAY!

NOEM ME TOCH NIET STEEDS KAPITEIN! IK BEN VIJF JAAR GELEDEN BIJ DE PARA'S WEGGEGAAN.
DAT IS VOORLOPIG VOLDOENDE, DANK U!

IK HOUD WEL VAN EEN GRAPJE. DAAROM ZAL IK NU...
WACHT NOG EVEN. WE HEBBEN NOG EEN ANDER FILMPJE VOOR U.

KAPITEIN KEN CALLAWAY, ONZE KAARTJES MOETEN U DUIDELIJK GEMAAKT HEBBEN, DAT WE HIER NIET VOOR DE GRAP GEKOMEN ZIJN. ONS BEZOEK HIER EN DIE FILM GELDEN NIET UW KNAPPE UITERLIJK.
DAT DACHT IK AL.

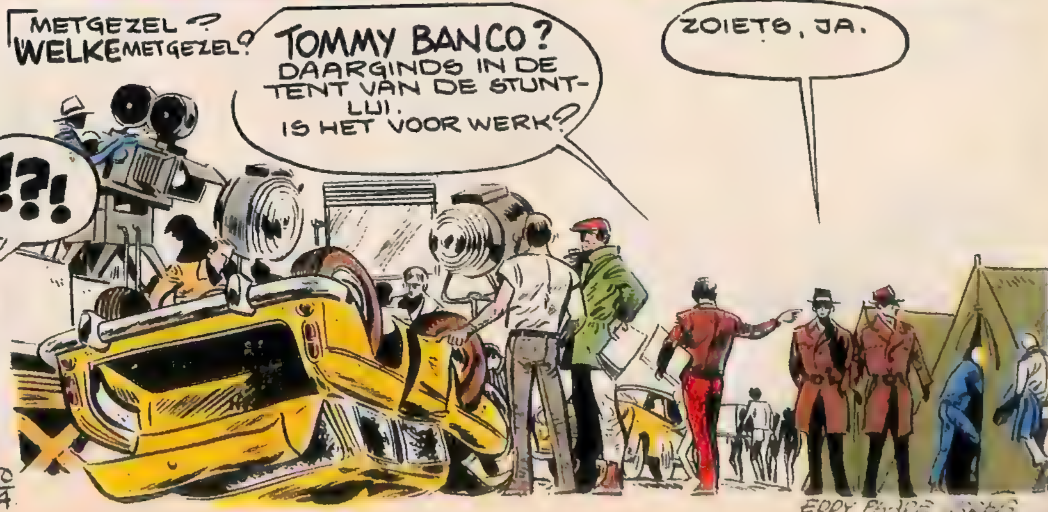

TE MEER DAAR WE NIET ALLEEN BELANGSTELLING HEBBEN VOOR U... EEN TWINTIGTAL ATLETEN UIT VERSCHILLENDE LANDEN ZIJN DOOR ONS BESTUDEERD...

ZE HEBBEN. ALLEN EEN ONBERISPELIJK MILITAIR VERLEDEN PLICHTSGEVOEL EEN GROTE DOSIS MOED, VEEL ROUTINE IN BERGSPORTEN EN GEEN FAMILIEBETREKKINGEN... PRECIES ZOALS U DUS!

VOOR UW OPDRACHT IS DAT ALLES VEREIST. U KRIJGT DE NADERE GEGEVENS NOG. NU WILLEN WE U EERST EEN BEELD GEVEN VAN UW TOEKOMSTIGE WERKTERREIN.
WACHT EENS EVEN..

IK HEB HELEMAAL NIET GEZEGD DAT IK BEREID BEN WELKE OPDRACHT DAN OOK TE AANVAARDEN. IK VOEL ER NIETS VOOR. ZOEKT U MAAR IEMAND ANDERS, HEREN.
U BEGRIJPT HET NIET.

U HEBT GEEN KEUS, KAPITEIN. DIT IS EEN BEVEL! U BENT OPGEROEPEN VOOR LEGERDIENST ALS GOLD HET DE STAAT VAN OORLOG! DAT IS HETZELFDE VOOR UW METGEZEL.
!!?!
TO
4

METGEZEL? WELKE METGEZEL?
TOMMY BANCO? DAARGINDS IN DE TENT VAN DE STUNTLUI. IS HET VOOR WERK?
ZOIETS, JA.
EDDY PAAPE

SLA OM

TOMMY BANCO

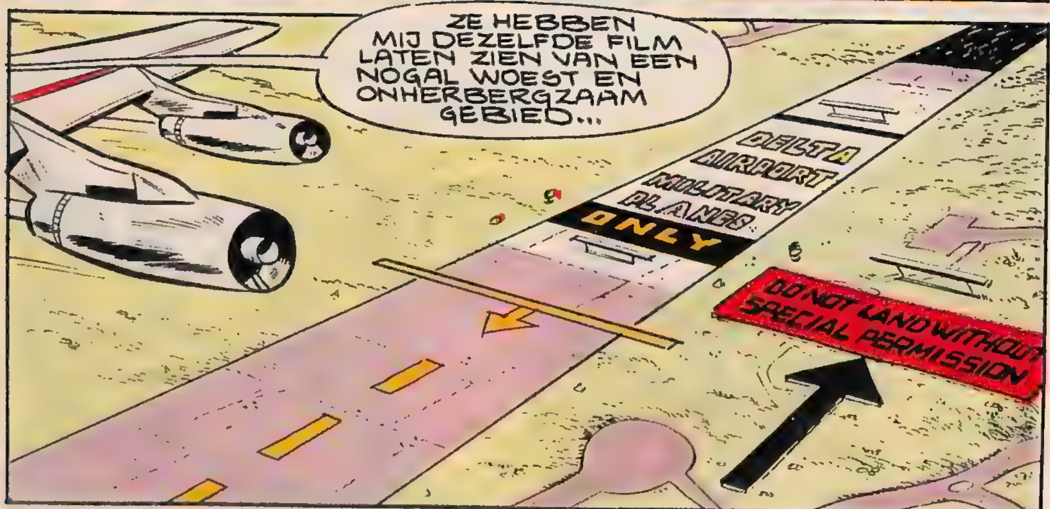

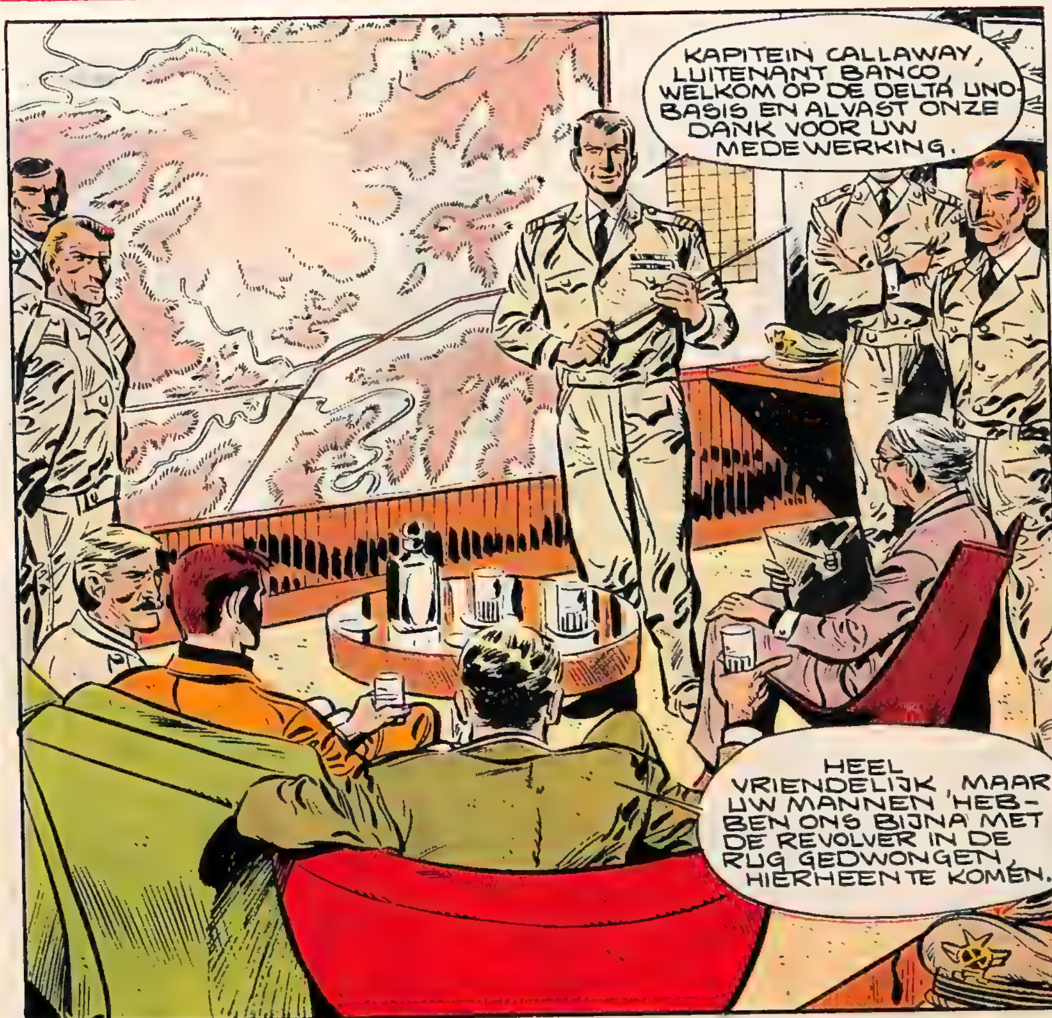

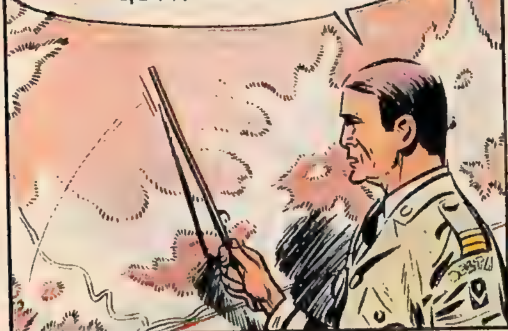

EDDY PAAPE / GREG

KAPITEIN CALLAWAY, LUITENANT BANCO, WELKOM OP DE DELTA UNO-BASIS EN ALVAST ONZE DANK VOOR UW MEDEWERKING.
HEEL VRIENDELIJK, MAAR UW MANNEN HEBBEN ONS BIJNA MET DE REVOLVER IN DE RUG GEDWONGEN, HIERHEEN TE KOMEN.

ZOMETEEN ZULT U ONZE HAAST BETER BEGRIJPEN. DE MEESTE OFFICIEREN HIER KENT U AL. IK BEN MAJOOR VASCARDI.

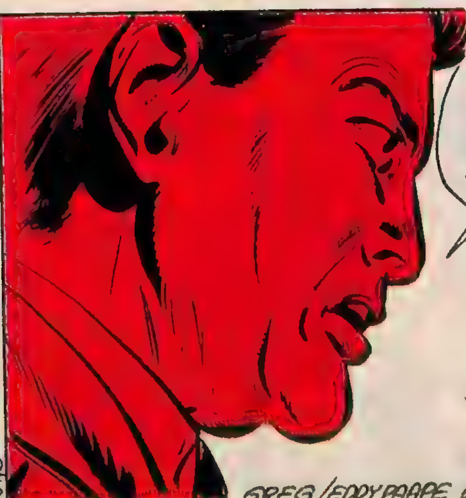

EN DAT IS PROFESSOR SFORAZZO. HIJ ZAL DE WETENSCHAPPELIJKE ASPECTEN VAN DE ZAAK BELICHTEN.

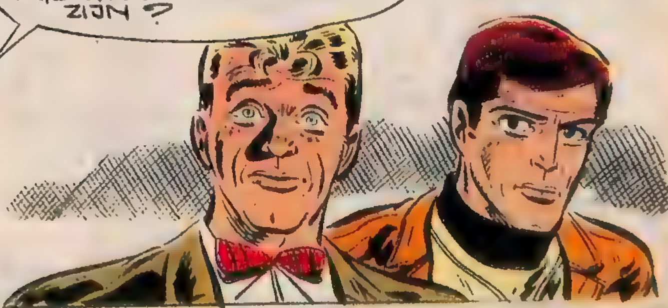

DE FILM, DIE U GEZIEN HEBT, GAF EEN BEELD VAN DE WOESTIJN" DE ZONNEHEL", DIE U HIER ZIET... ER BESTAAT GEEN NATUURLIJK LEVEN EN HET IS NIET GELUKT ER KUNSTMATIG IETS AAN TE BRENGEN.

IN HET ZUIDEN LIGT EEN ONHERBERGZAAM, ROTSACHTIG GEBIED. VOLGENS DE GEOLOGEN ZOU HET DE MOEITE WAARD ZIJN DE STREEK TE ONDERZOEKEN...

... OMDAT ER WAARSCHIJNLIJK BAUXIET, PETROLEUM EN MISSCHIEN ZELFS URANIUM GEVONDEN KAN WORDEN. EEN DIEPGAAND ONDERZOEK LEEK DUS GERECHTVAARDIGD. WE HEBBEN BESLOTEN DE STREEK METER VOOR METER TE FOTOGRAFEREN.

HEEL OPWINDEND. GAAT UW GANG. DAT VERKLAART NOG STEEDS NIET WAT WIJ DAARBIJ TE DOEN HEBBEN...
TO 6

GREG / EDDY PAAPE

INTERESSEERT HET U OM TE WETEN DAT EEN GROOT GEDEELTE VAN HET GEBIED WEIGERT OP ONZE FILMS VASTGELEGD TE WORDEN EN DAT VERSCHILLENDE PILOTEN OP RAADSELACHTIGE WIJZE VERDWENEN ZIJN ?
!!??

SLA OM

TOMMY BANCO

EDDY PAAPE/ GREG

ENKELE UREN LAJER...
IK KRIJG DE INDRUK DAT ZE ONS GEEN KANS WILLEN GEVEN OM NA TE DENKEN..
ZE ZETTEN ER WEL HAAST ACHTER !
S.T.L.4
XE.126
C4.H30
C5.H31
PL.OX.1

DAT GEDOE MET DIE FILMS LAAT ME SIBERISCH ... MAAR ALS DIE PILOTEN DAAR INDERDAAD IN MOEILIJKHEDEN VERKEREN, GA IK ER DIRECT HEEN OM ZE TE HELPEN. U NIET, KAPITEIN ?
HUM...

DIE KERELS ZIJN WAARSCHIJNLIJK NIET MEER IN LEVEN... TOCH ZOU IK WEL WILLEN WETEN WAAROM. IK BEN ALTIJD DOL GEWEEST OP POLITIE-ZAKEN.

PROBEERT U SOMS DE STOERE JONGEN UIT TE HANGEN ?
EN PROBEER JIJ VOOR PADVINDER TE SPELEN ?

OH, STAAT HET ZO ?
PRECIES ! EN ZOLANG IK DE LEIDING HEB OVER DEZE OPERATIE HOU JIJ JE MENING VOOR JE, LUITENANT. BEGREPEN ?

WEL, DE HEREN SCHIJNEN ELKAAR NIET ERG TE MOGEN, ZO TE ZIEN.
DAT GEEFT NIET.
EDDY PAAPE / GREG

ZE VULLEN ELKAAR VOLMAAKT AAN. BIJ DERGELIJKE OPDRACHTEN KAN MET GEVOELENS GEEN REKENING GEHOUDEN WORDEN. WIJ VRAGEN GOEDE RESULTATEN, DAT IS ALLES.

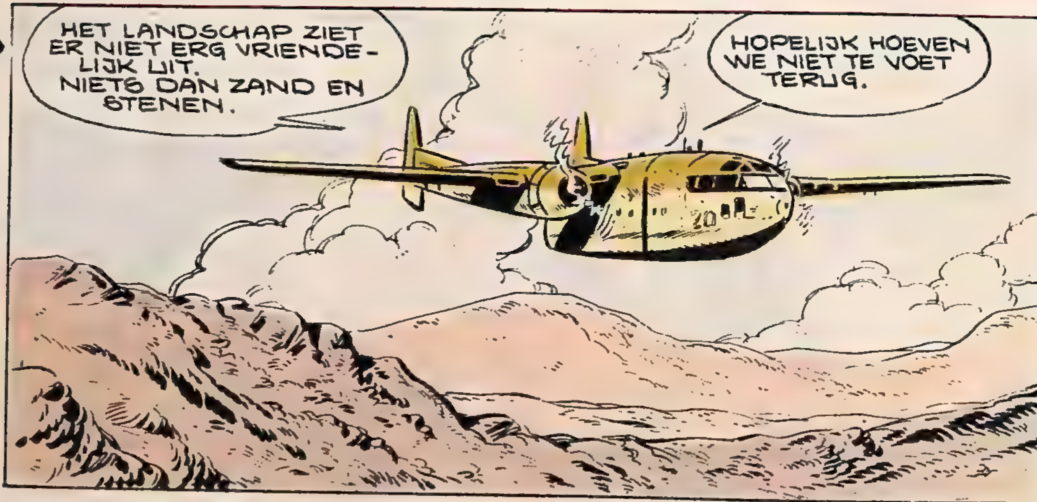

KAPITEIN CALLAWAY EN LUITENANT BANCO, TOT UW ORDERS, MAJOOR !
AHA, DE HEREN ZIJN HET NOG NIET VERLEERD... DE REST VAN UW UITRUSTING, RADIO, LEVENSMIDDELEN ENZ... VINDT U DAAR. U VERTREKT ONMIDDELLIJK !

EN VEEL SUCCES, KIDS ! PROBEER TERUG TE KOMEN !

SLA OM

TOMMY BANCO

HET LANDSCHAP ZIET ER NIET ERG VRIENDE- LIJK UIT. NIETS DAN ZAND EN STENEN.
HOPELIJK HOEVEN WE NIET TE VOET TERUG.

IK NEEM ALVAST EEN SLOKJE.
JA, DAN HOEVEN WE STRAKS MINDER MEE TE SJOUWEN IN ONZE VELDFLES- SEN.

MAAK JULLIE KLAAR, JONGENS. "TERRITORIUM NUL" IS IN ZICHT!

DUS JULLIE GOOIEN DE PAKKEN AF ALS JULLIE WEER OVERVLIEGEN?
MAAK JE GEEN ZORGEN!

IK MAAK ME NOOIT ZORGEN. MAAR IK ZIT IN OVER DIE JONGEN. HIJ IS SENTIMENTEEL EN HIJ KAN EEN BEETJE MOED BEST GEBRUIKEN.
MOET IK VOLGENS DE MILITAIRE GEHOORZAAM- HEID WERKELIJK LACHEN OM AL UW GRAPJES, KAPITEIN?

HET LICHT BRANDT! SPRINGEN!

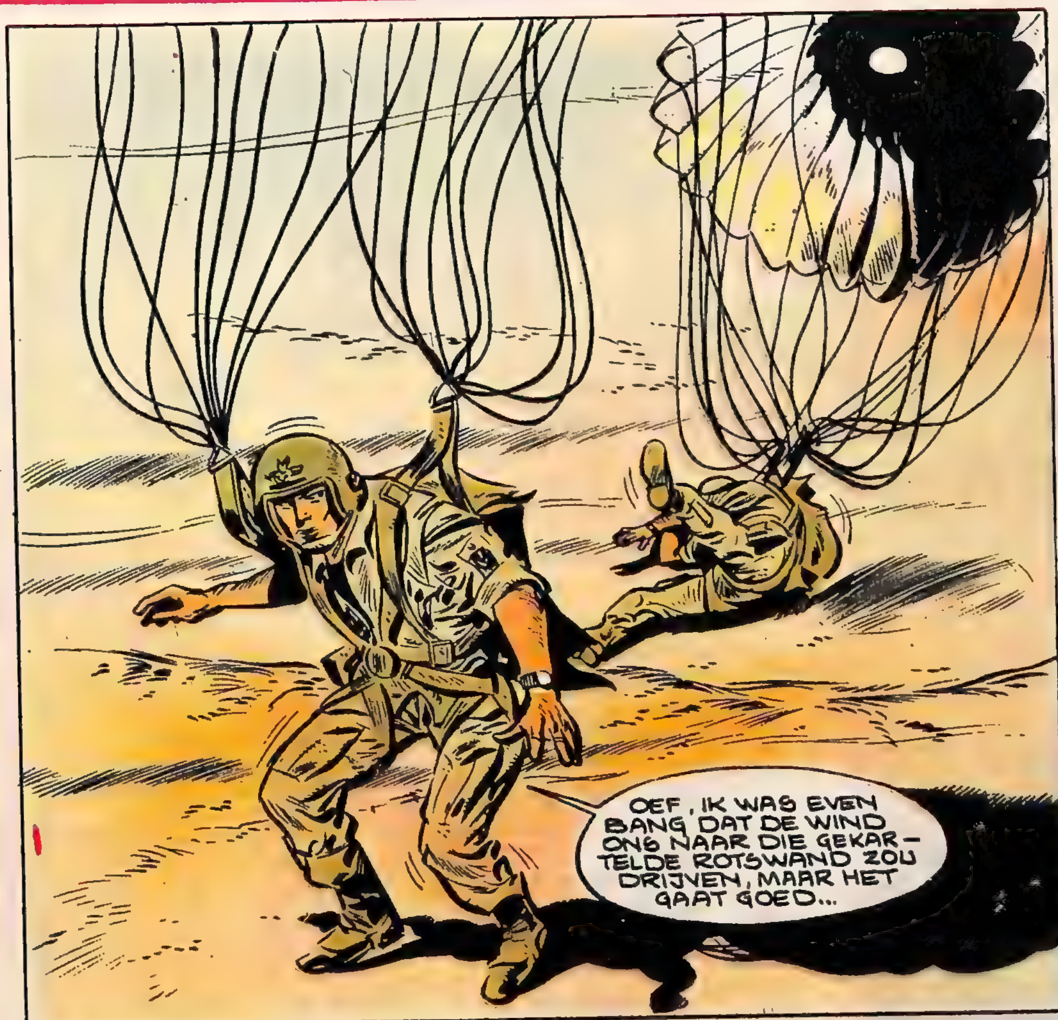
ZE HEBBEN GEEN SE- CONDE GEAARZELD. DAT ZIJN DE ECHTE BEROEPS- LUI. AHA, DE SCHERMEN GAAN OPEN.

HET ZAL NIET MEEVALLEN. DIE GROND IS GEEN VEREN MATRAS.
EDDY PAAPE GREG
10 9

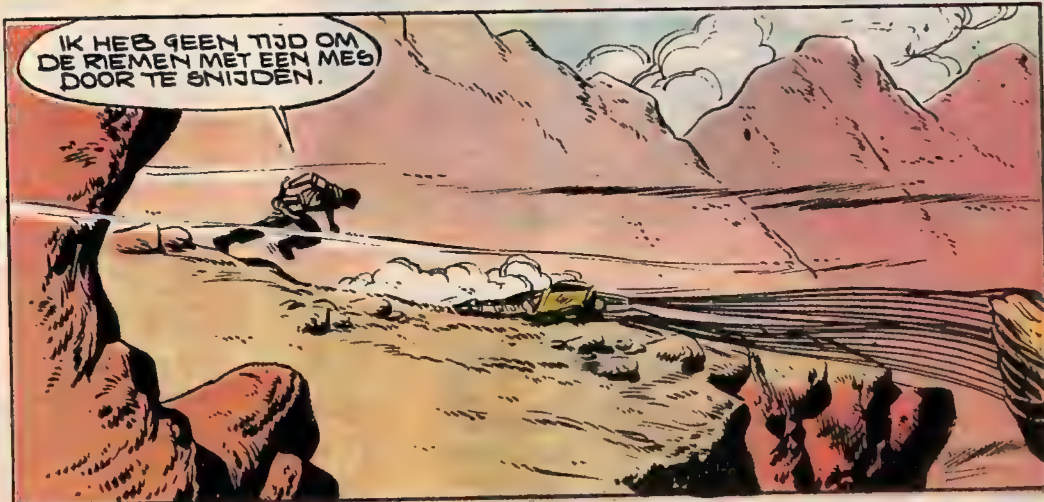
LANGZAAM ZAKKEN DE TWEE MANNEN NAAR HET GEBIED VAN CANYON BLANCO, WAARVAN IEDEREEN DENKT DAT HET EEN WOESTIJN IS...

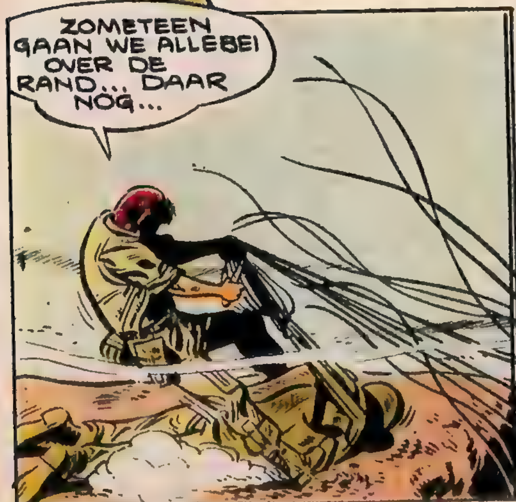

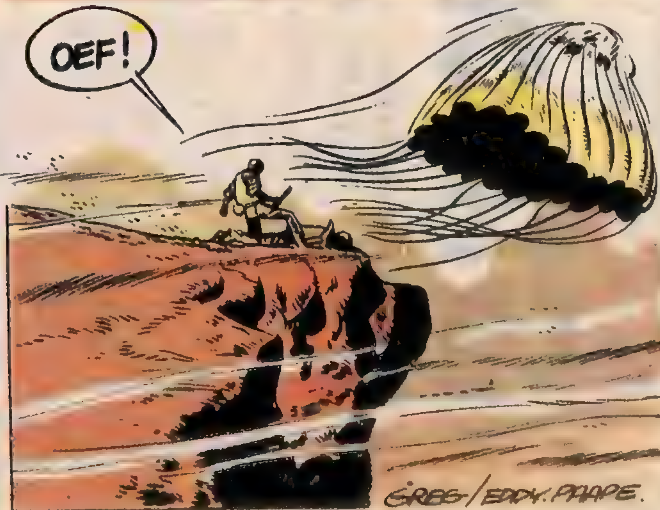

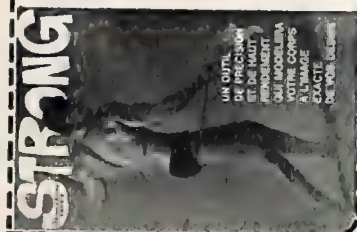

wordt vervolgd

Vraag ons de gratis geïllustreerde dokumentatie. Ze toont je, op natuurlijke grootte en in kleuren, STRONG, z'n unieke gebruikswijze (56 blz.) en de 7 programmaroosters die niet alleen jou interesseren, maar ook heel je familie. Zo zie je ook de resultaten die je kunt bekomen.

gratis bon

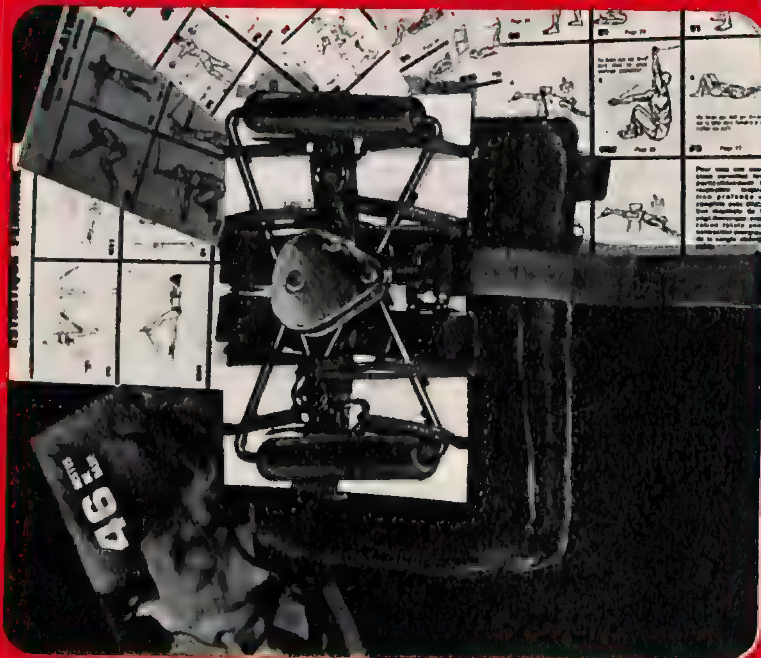
Naam : ....

Adres : ....

Woonplaats : ....

(2 postzegels van 3,50 fr. toevoegen voor verzendkosten)

STRONG
J.B. Vandercammenstraat 6
1160 Brussel.

de eerste zijn in

- geschiedenis
- aardrijkskunde
- wiskunde
- spraakkunst

... DAT IS ZEER GOED!

- rechtop lopen
- nooit ziek zijn
- evenwichtig zijn
- bij de "sterken" behoren

Z'N STUDIES SCHITTEREND VOLGEN MET

STRONG

MINIGYMNASTIEKAPPARAAT

...DAT IS ZÉÉR, ZÉÉR GOED!

pub.dynabel s.a.

Spaar de KUIFJE'S BON die je gratis al deze GESCHENKEN geeft

DE AARDRIJKSKUNDE IN KLEURENFOTO'S
België (1 en 2) : 17 reeksen - **Europa** (1 tot 4) : 40 reeksen - **Amerika** (1 en 2) : 20 reeksen - **De Ruimte** : 9 reeksen - **Canada** : 10 reeksen - **Latijns Amerika** (1 en 2) : 20 reeksen - **Afrika** (1 en 2) : 20 reeksen - **Azië** (1) : 10 reeksen - **Azië** (2) in voorbereiding.
Per reeks van 10 kleurenfoto's : **50 punten.**

DE GESCHIEDENIS VAN DE WERELD (III)
50 punten per reeks. 11 reeksen van 15 chromo's.

DE 100 WERELDWONDEREN
10 reeksen - Per reeks van 10 chromo's : **50 punten.**

Album **« ONZE VRIENDJES DE MARIONETTEN »**
9 reeksen - Per reeks : **50 punten.**

DE MEESTERWERKEN VAN DE SCHILDERKUNST
18 mappen - Per map van 5 reproducties, formaat 21 x 27 cm : **200 punten.**

NUTTIGE GESCHENKEN
Album om te kleuren : **100 punten** -
KUIFJE'S portefeuille : **200 punten** -
Mascotte Bobbie (in vynil) : **300 punten** -
Autorenbaan « Michel Vaillant » : **300 punten** -
Puzzels : **300 punten** per puzzel - KUIFJE op de Maan - Vlucht 714 - De Juwelen van Bianca 2 - Pinocchio in de Ruimte 1, 2 of 3 - « Le Manège Enchanté » - « Astérix » 1 of 2 - De Zonnetempel 1 of 2.
Afdrukplaatjes : De Zonnetempel :
50 punten voor de twee onderwerpen.

ALBUMS
Geschiedenis : **36 F** per deel.
De 100 Wereldwonderen : **36 F** per deel.
Onze vriendjes de Marionetten : **39 F** per deel.
Aardrijkskunde : **45 F** per deel.
De albums Amerika 1 en 2 alsook De Ruimte, Canada, Latijns Amerika 1 en 2, Afrika 1 en 2 en Azië zijn verkrijgbaar in luxe-uitgave : **59 F** per deel.
De Meesterwerken van de Schilderkunst, delen 1, 2 en 3 : **60 F** per deel.
N.B. **DE GESCHIEDENIS VAN DE WERELD** delen 1 en 2 zijn volledig uitgeput en zullen niet meer herdrukt worden.

RUILEN VAN DE PUNTEN
Stuur je punten naar de KUIFJE'S BON, P.H. Spaaklaan 1 tot 11, 1070 Brussel, of ruil ze in de KUIFJE'S WINKEL (zelfde adres) of in een warenhuis A L'INNOVATION.

AANKOOP VAN DE ALBUMS
Koop je albums bij dezelfde adressen, bij je BOEKHANDELAAR of door storting van het bepaalde bedrag op P.C.R. 1909.16 van KUIFJE-BRUSSEL.
N.B. Er worden geen verzendingen gedaan tegen terugbetaling.

OP AL DEZE KWALITEITSPRODUKTEN STAAT DE KUIFJE'S BON :

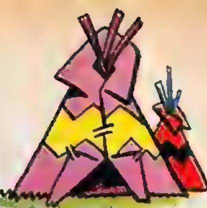

PAREIN CHOCO AS biscuits
Beschuiten en geroosterd brood **PAQUOT**
Koffie **CLE D'OR**
Chocolade en Sugus **SUCHARD**
SUCHARD Express
DE LOMBARD UITGAVEN
Weekbladen **KUIFJE** en **ONS VOLKSKE**
Deegwaren **TOSELLI**
Waspoeder **SOLEIL**
Toiletzeep **SUNLIGHT** ivoorwit
Melkprodukten **NOSTA**
Siropen **PROSMANS, PRINCE DE LIEGE**

ROODOOG

DOOR GORDON BESS

KONING van het
SENSATIONELE

publiart / emad

STUUR 1970

WEDSTRIJD

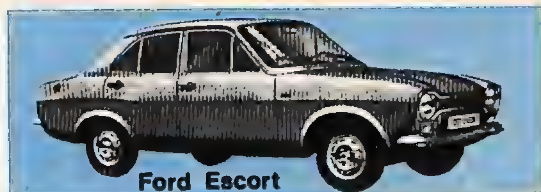
Voor al wie dol is op auto's en racesport

Als u aan de Belgische kust vertoeft in juli of in augustus, neem dan gratis deel aan de strandspelen : " DE KONING VAN HET STUUR "

Voor de koning van het stuur 1970

EEN VLUCHT OVER BELGIE MET EEN VLIEGTUIG FORD

Ford Escort

Ford Capri

organisatie : Apollinaris

Deze wedstrijden worden georganiseerd door

het WEEKBLAD kuifje

Apollinaris

FLODOR GOUDGELE KNAPPENDE CHIPS

CHEWIN-GUM

Tibetan bruint natuurlijk

PONTIAC-TIC-TAC tijdopname Artic

De voorwedstrijden hebben in juli plaats :

op 1 en 2 juli te OOSTENDE
op 3 en 4 juli te NIEUWPOORT
op 6 en 7 juli te MIDDELKERKE
op 8 juli te OOSTDUINKERKE
op 9 en 10 juli te BLANKENBERGE
op 11 juli te MIDDELKERKE
op 13 en 14 juli te KOKSIJDE
op 15 en 16 juli te LOMBARDSIJDE
op 17 en 18 juli te DUINBERGEN/HEIST
op 20 en 21 juli te ZEEBRUGGE
op 22 en 23 juli te WENDUINE
op 24 en 25 juli te DE PANNE
op 27 en 28 juli te BREDENE
op 29 en 30 juli te ST. IDESBALD
op 31 juli te WESTENDE.

(*) Inschrijvingen geheel GRATIS iedere morgen vanaf 10 u bij de reclame-wagen !

de UITGEVERIJ CASTERMAN

Voor iedere proefwedstrijd schenken de organisatoren prachtige prijzen

DE AVONTUREN VAN LEFRANC

HET HOL VAN D

Roy en Belinda vertellen Lefranc de geschiedenis van hun

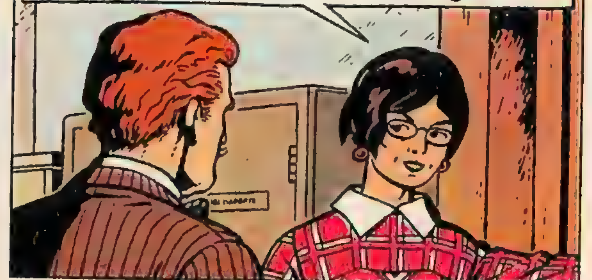

E WOLF

SCENARIO VAN JACQUES MARTIN

TEKENINGEN VAN BOB DE MOOR

ouders en van het hotel op de Duivelsberg.

Misschien iemand van de stuwdam die een tochtje gemaakt heeft.

Daar! Let goed op. Richt op de straat. Wat langzamer graag. Ja, nu kan het.

Enkele ogenblikken later...

INWONERS VAN SAINT-LOUP
U BENT NU GEÏSOLEERD MAAR GEEN NOOD, DE BRUG ZAL SNEL GEREPAREERD WORDEN. LAAT UW BURGEMEESTER BELLEN NAAR 001001...
...MOED EN

Zeg, Valadin, dit briefje is vooral tot jou gericht. Wat ga je doen?

Iemand er van af houden zijn neus in onze zaken te steken... Ga tegen Germanola zeggen dat hij de telefoonlijn moet herstellen.

Kort daarna...

Hallo!... Ben jij dat, Germanola?.. Ja, maak je maar geen zorgen. Vraag verbinding aan met het nummer 001001!

Hallo!... Hallo! Meneer Valadin, de burgemeester? Oh, eindelijk. Met Lourthier van de 3e politiedivisie van... Eh... Ja... We vinden het noodzakelijk een onderzoek bij u in te stellen.

Wat?... Maar... Daar twijfel ik niet aan... Ja... We willen u helpen... Natuurlijk, dat is uw goed recht...

Uw tussenkomst is op het ogenblik niet nodig. Het herstellen van de brug is veel dringender!

Zeker... Wat zegt u?... Ja, meneer Valadin... Goed... Afgesproken!

Wel heb ik ooit! Ik werk nu achttien jaar bij de politie, maar zoiets heb ik nog nooit meegemaakt. Die burgemeester wil niet dat we een onderzoek instellen in zijn gemeente omdat er van misdaad geen sprake is, volgens zijn bewering...

En de brug dan?

30

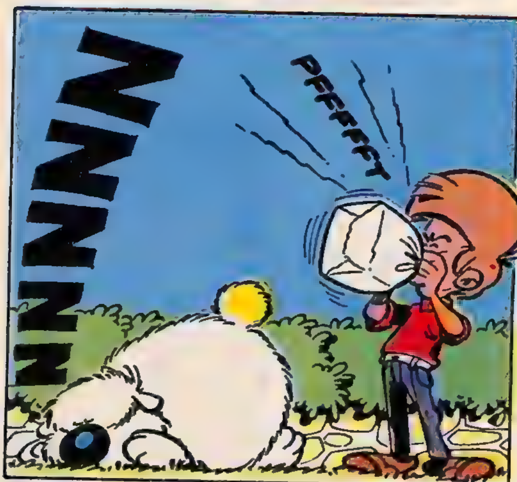
wordt vervolgd

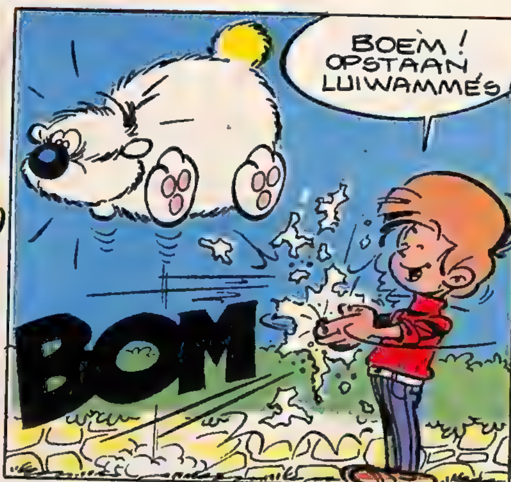

DOMMEL

door DUPA.

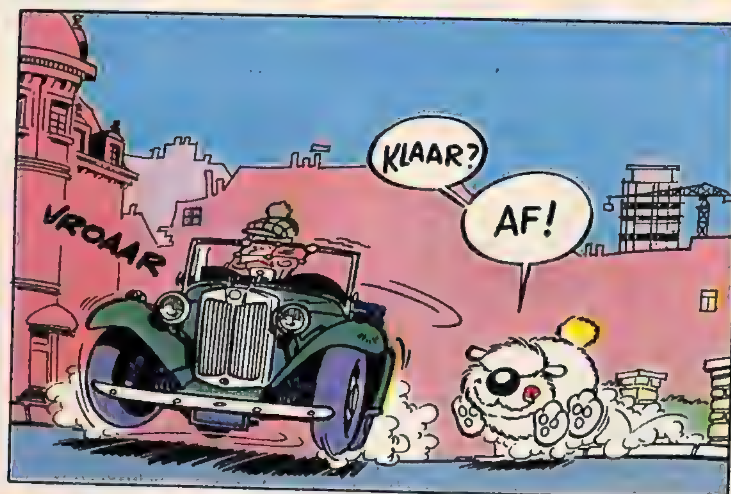

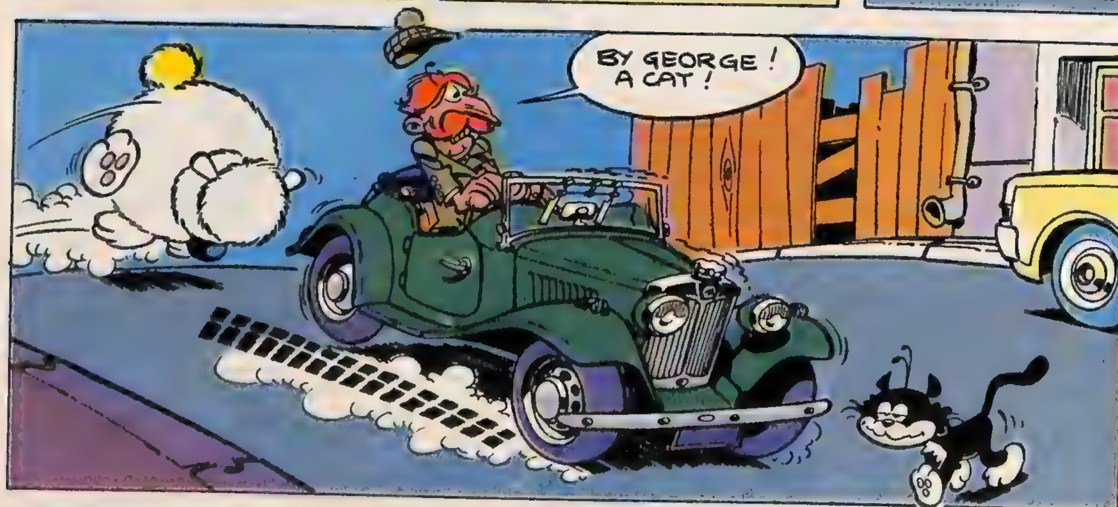

105.

MONEYBANK

NIEUW ! NOG NOOIT GEZIEN !!!

verzamel de èchte muntstukjes, aangeboden door Franco-Suisse

en smullen maar!

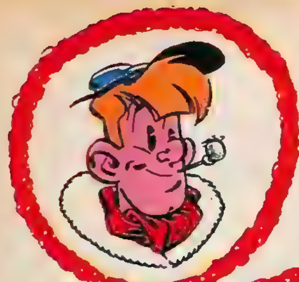
Wat fijn! Je eigen verzameling èchte muntstukjes uit 25 Europese landen! Franco-Suisse geeft ze je gratis! Je vindt telkens een muntje in een doos lekkere Volvet of Bleuette. Dat wordt pas prettig! Vooral niet vergeten als ma gaat boodschappen doen: Volvet of Bleuette mèt een muntstukje!

En, om je muntenverzameling bij te houden, heeft Franco-Suisse een leuke spaarkaart voor je ontworpen : Ze heet "Moneybank". Elk muntje heeft er zijn eigen, apart vakje op, waarin het land van herkomst en de waarde aangeduid zijn.

Wil je zo'n spaarkaart? Zend dan één blauwe bon van een doos Bleuette en één gele bon van een doos Volvet, samen met een briefje van 20 F, aan de Kaasfabriek Franco-Suisse-le Ski,
St-Denijsstraat, 14-16 -
1190 Brussel.

franco-Suisse

MAARTEN MILAAN

Met het vliegtuig van Maarten Milaan verlaten de bandieten het woud.

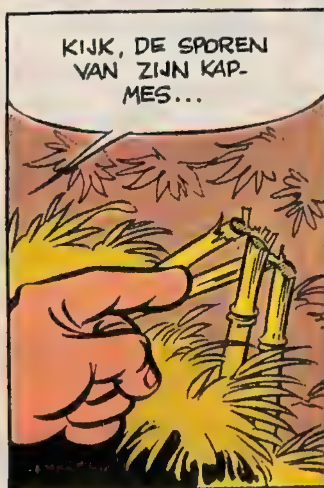

DE ZWERVERS VAN DE JUNGLE

door GODARD

Pietertje is wanhopig. Zal hij z'n vader nog ooit weerzien ?

SALIK® INTERNATIONAL

PRESENTEERT

de tournee van de "terrifics"

SALZBURG, MOZARTSTAD, STAD VAN DE MUZIEK, LIGT ALS IN EEN SCHRIJN VAN HOGE BERGEN EN PRACHTIG GROEN...

DAAR ZIEN WE ONZE VRIENDEN WEER. ZE LOPEN DOOR DE STRATEN VAN DE OUDE STAD EN ZIJN ZICH HELEMAAL NIET BEWUST VAN HET GEVAAR...

EN DIE AVOND IN DE OPERA...

PUBLI-VERHAAL (WORDT VERVOLGD)

Joseph Pulitzer (Ja, die van de prijs (1)) en William Randolph Hearst (Citizen Kane !), twee grote Amerikaanse persmagnaten uit de jaren 1880, gaven de strip zijn eerste kans.
(1) De Pulitzer-prijs wordt jaarlijks toegekend aan het beste werk op gebied van lit. journalistiek en muziek.)

"COMICS" U.S.A.

ELKE LEZER VAN KUIFJE WIL GRAAG IETS WETEN OVER STRIPS

Dat lijkt ons nogal logisch.
We waren al lang van plan om eens een blik achter ons te werpen en de geschiedenis van dit middel tot uitbeelding eens te bekijken.
De strip is in feite ontstaan in de Verenigde Staten. Er wordt zeker over diepere wortelen gesproken : de tekeningen uit prehistorische tijden op rotswanden of de vervolgverhalen uit de Middeleeuwen. Maar de echte strip, uit de krant dus met helden, die beroemd geworden zijn, is ontstaan in New York.
We zijn er voor jullie een bezoek gaan brengen.
Maurice Horn, de grote deskundige op dit gebied, woont in Brooklyn en reist de hele Verenigde Staten door, waar hij het delicate beroep uitoefent van tolk bij grote congressen.
Het Amerika, dat leeft, dat beweegt... en dat tekent, heeft geen geheimen voor hem.
We hebben hem gekozen om deze levensroman van de strip « made in U.S.A. » voor jullie uit te werken. Hij heeft dat gedaan, zoals jullie kunnen lezen, met een talent, waar we hem dankbaar voor zijn.

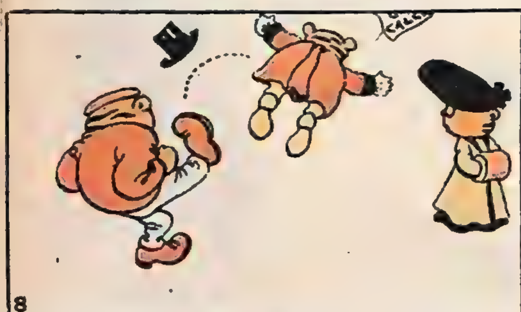

Yellow Kid, de Gele Jongen (zijn pak had namelijk die kleur), werd uitgedacht door Outcault. Hij kwam, al naar gelang de ideeën van de tekenaar, voor in eenvoudige cartoons, grote humoristische scènes of stukjes strip van drie of vier beeldjes.

— Verdikkie ! Ik ben zo bezet dat ik geen tijd heb om niets of niemand (over) te doen !

— Yellow Kid, de beroemdste, humoristische schepping van deze eeuw, voor het eerst uitgebracht door de « World » in 1895.

"COMICS" U.S.A.

DE AMERIKAANSE STR

VERVOLG VAN BLZ. 31

Swinnerton, in 1897, tekende al half mens, half dierfiguren, een list om sommige dingen aan de kaak te stellen zonder de eerste lezers van die tijd te schokken. Dit is het resultaat van een grapje van enkele spitsboeven, die op de rug van deze burger een plaat bevestigd hebben met de uitnodiging om... te doen wat de dienstdoende uitsmijter doet. We hebben hier te maken met een Italiaanse vertaling. Ook toen al!

Eerste deel

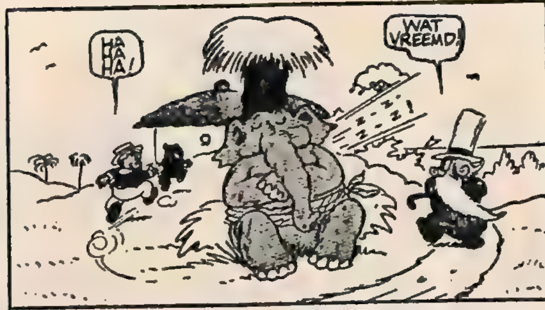
De Amerikaanse strips betekenen voor de geschiedkundige of de criticus een enorm terrein voor onderzoekingen, slechts geëvenaard door de film. Hun aantal alleen is al verbluffend; er bestaat geen enkel volledig verslag van, maar de eerste gegevens komen met een cijfer dat in de enkele tienduizenden loopt met grote afwijkingen wat betreft de duur en de verspreiding. Sommige series verschijnen in duizenden verschillende kranten en bereiken tot honderd miljoen lezers; anderen (vooral in het begin van deze eeuw) zijn slechts in enkele onbetekenende, plaatselijke blaadjes met een oplage van enkele duizenden exemplaren geplaatst. Sommige strips hebben een kortstondig bestaan gekend, soms minder dan drie maanden, terwijl de oudste (we komen er nog op terug) sinds het einde van de vorige eeuw praktisch zonder onderbreking verschijnt!

Het is dus niet mogelijk in dit korte overzicht een volledig beeld te geven van de Amerikaanse strip. We zullen alleen de beroemdste en de beste, die de meeste invloed uitgeoefend hebben op de ontwikkeling van de strip of die grote omwentelingen veroorzaakt hebben, behandelen. Als het waar is dat de verschillende elementen van de moderne strip — het vertellen in beelden, de aanwezigheid van de figuren in de verschillende beelden, de in het beeld opgesloten dialoog — in Europa samengesteld zijn, dan zijn ze toch in de Verenigde Staten op grote schaal uitgebracht.

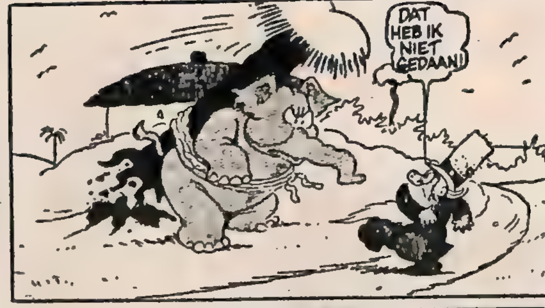
In 1880 waren de Verenigde Staten nog ver achter vergeleken bij Europa zowel op het gebied van het getekende verhaal als wat betreft de illustratie in het algemeen, maar de toestand zou snel veranderen met de opkomst van humoristische tijdschriften in het begin van de jaren 1880, gevolgd door de verschijning en het grote succes van het «geïllustreerde bijvoegsel» van zondag.

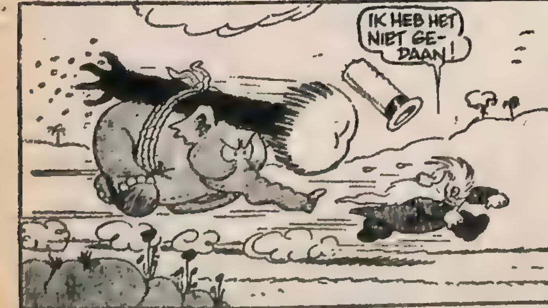
De twee grootste krantenmagnaten in New York, Joseph Pulitzer, de uitgever van de «World» en William Randolph Hearst, de eigenaar van de «Journal» (het model voor «Citizen Kane» van Or-

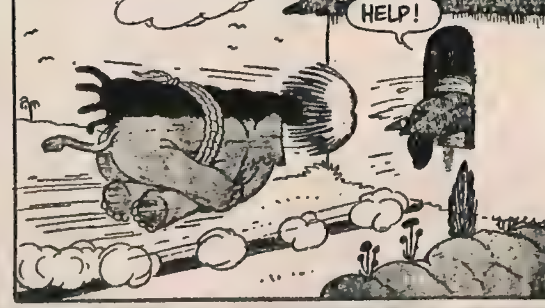

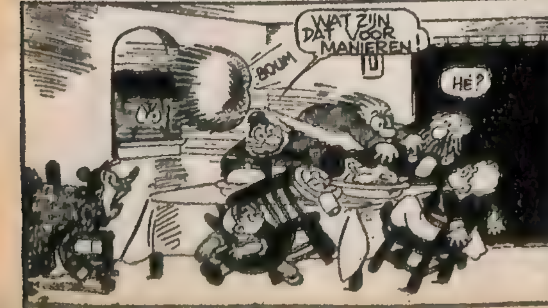

De Katzenjammer Kids. Deze bladzijde is niet getekend door de schepper Rudolph Dirks, maar door Knerr, die dezelfde figuren tekende voor een andere firma en mede-eigenaar ervan was. Krantenuitgever Hearst liet in 1897 een serie tekeningen vervaardigen door de Duitse emigrant R. Dirks. Deze, om stof verlegen, inspireerde zich op Max und Moritz van Busch. Zo ontstonden de Katzenjammer Kids. Ze spraken een Duits-Amerikaans idioom.

IP

verteld door MAURICE HORN

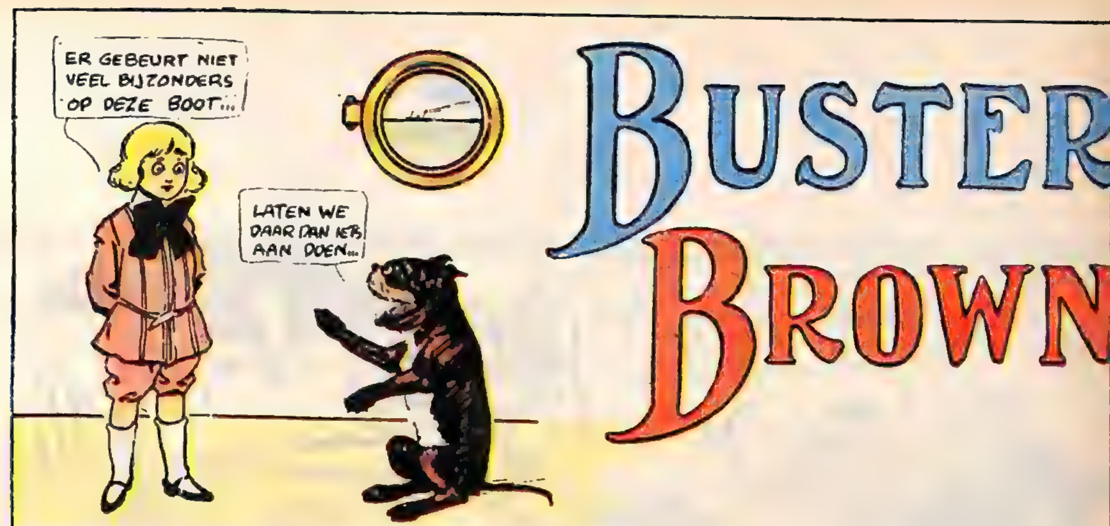
son Welles) begrepen al gauw wat een enorm verkoopsargument deze huiselijke bijdragen betekenden en ze wierpen zich in een koortsachtige concurrentiestrijd waarbij ze elkaar door middel van handen vol dollars tekenaars en attracties afsnoepten.

Zo komt het dat Richard Outcault, de schepper van de beroemde « Yellow Kid » (de gele jongen), een kwajongen met een aapachtig gezicht en de meest ondeugende streken in petto, die het succes van de « World » betekende met zijn hele hebben en houden overging naar Hearst, « Yellow Kid » met zich meenemend en zo een steentje bijdragend tot de benaming « het gele journalisme » voor de weinig gewetensvolle handelwijze van de pers in die tijd.

Op 12 december 1897 bracht de « Journal » voor zijn lezers op de laatste bladzijde van het geïllustreerde bijvoegsel » een veelkleurige schittering, waar de kleuren van de regenboog bij verbleekten » (naar de woorden van een fantasierijke reclameman), namelijk « The Katzenjammer Kids », ontsproten uit het brein van een beginnende tekenaar Rudolph Dirks (1877-1968). In deze strip binden Hans en Fritz, twee kwajongens, de strijd aan met elke vorm van overheid. De moeder van de twee guiten, « die Mama », hun pleegvader « der Captain » (een oud-matroos, die schipbreuk geleden heeft en door die Mama liefderijk opgenomen is), « der Inspector », die de schooldirectie voorstelt, zijn allen het doel van een systematisch gevoerde sabotagecampagne, waar noch slaag, noch bedreigingen, noch beloftes een eind aan kan maken. In zijn eerste strips maakte Dirks geen gebruik van dialogen, maar later bedacht hij voor zijn figuren een soort onbeholpen mengelmoesje van Duits en Engels met een erg grappig effect en voerde het gebruik in van de « ballon », het witte wolkje dat uit de mond van de verschillende figuren komt en hun woorden weergeeft. « The Katzenjammer Kids » vormen de eerste echte strip. Ze hebben twee wereldoorlogen overleefd en zelfs nu bestaan ze nog!

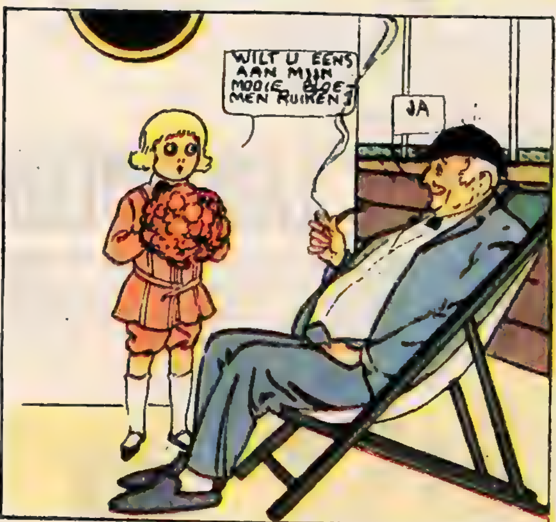
In datzelfde historische bijvoegsel van 12 december 1897 verscheen, naast de « Katzenjammer Kids » en de onvermijdelijke « Yellow Kid », de figuur van James Swinnerton, de derde van een beroemde stal en de schepper van « Little Tiger » (de kleine tijger), de voorvader van alle dierenstrips en de voorloper van de werken van Walt Disney, en van « Little Jimmy », een serie vol melancholieke humor en ondeugende charme. Swinnerton, geboren in 1874, is de enige overlevende uit de grote tijd van de Amerikaanse strip. We hopen dat hij rustig zijn honderdste verjaardag kan vieren.

Onder de grote strips uit die eerste tijd moet ook « Buster Brown » genoemd worden van de « wandelende » Outcault

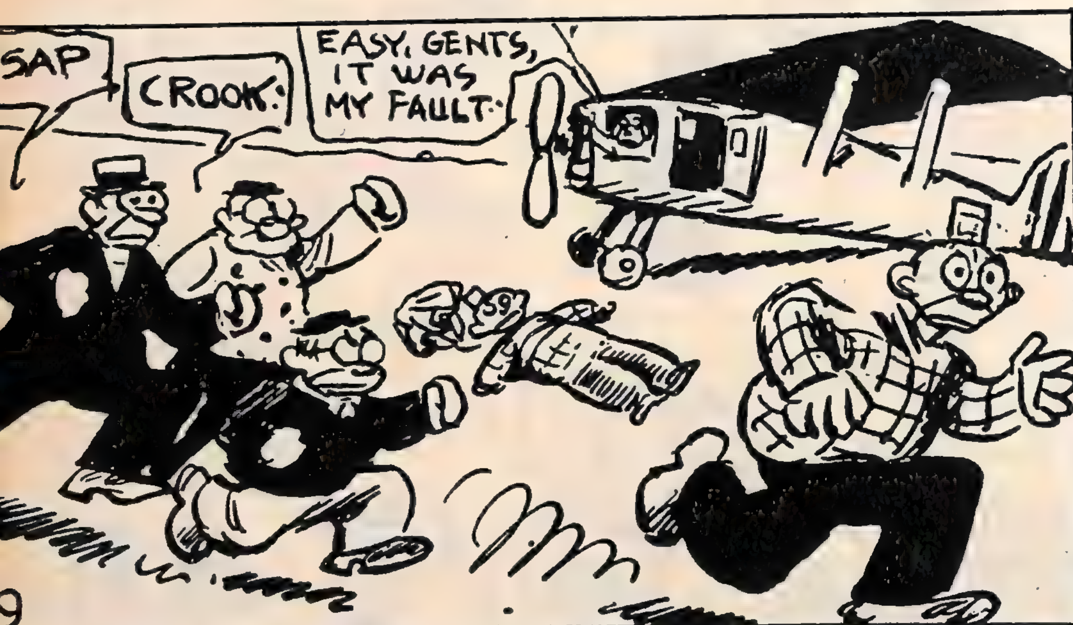
Buster Brown en zijn hond. Deze duivelse kwajongen met de engelogen haalde de meest afschuwelijke grappen uit die niet altijd van goede smaak getuigden. Toch hadden deze tekeningen tegen het einde van de vorige eeuw overweldigend veel succes.

(na Pulitzer voor Hearst verlaten te hebben, ging hij van de « Journal » weg naar de « Herald »; daarna keerde hij terug naar de « Journal » en later ging hij geheel voor eigen rekening werken). Buster Brown, een gewiekste knaap, haalde samen met Tige, zijn bulldog, allerlei grappen en grollen uit, die nooit echt kwaad bedoeld waren, maar die aan het einde altijd een bepaalde moraal inhielden. De serie, die in Frankrijk uitgebracht werd door Hachette, had succes zonder ooit echt populair te worden.

Een andere pionier van de strip was Frederick Opper, de schepper van ontelbare series, waarvan de beroemdste « Happy Hooligan » (1899) de lachwekkende omzwervingen van een onbesuisde familie verhaalt. Opper had met zijn werk een bepaalde invloed op de Amerikaanse tekenaars tot in de jaren dertig.

De grondslag van de Amerikaanse strips was voor alles humoristisch (vandaar de benaming comics, die snel in gebruik kwam, maar al gauw werden de meest uiteenlopende thema's behandeld: sprookjes, spanning, mytologische verhalen en zelfs science-fiction. Charles Kahles, in 1906 de schepper van Hairbreadth Harry, begon als eerste met de avonturenstrip. De Nederlandse illustrator en graveur Gustave Verbeck bracht de fantasie in de strip met de beide series « The Upside Downs » (De Ondersteboven s).

ZIE VERVOLG OP BLZ. 34

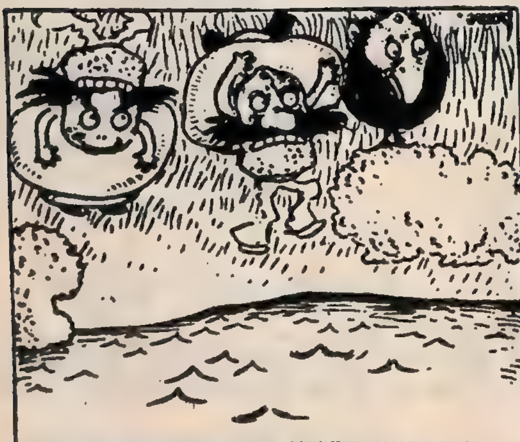
Frederick Opper in « Happy Hooligan » (de figuur met het droevige gelaat, die rechts vlucht) bracht een schrijfwijze, die ook in deze tijd nog als modern beschouwd zou worden.

Gustave Verbeck, een Nederlandse tekenaar, die naar de Verenigde Staten ging, dacht een nieuw genre uit. De eerste helft van zijn verhaal moest men rechts lezen, het vervolg omgekeerd. Draai de bladzijde maar om en kijk zelf.

VERVOLG VAN BLZ. 33

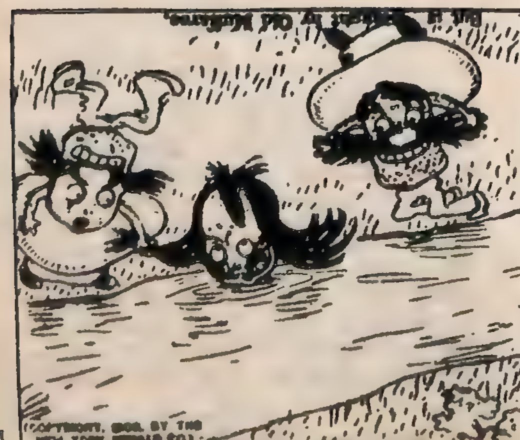
een vreemdsoortige verhaalmethode (na de strip in de gewone vorm gelezen te hebben, hoefde men de bladzijde maar om te draaien om het vervolg te lezen!) en « Terrors of the tiny Tads » (Verschrikkingen van kleine peuters), geplaatst in een verzonnen land met ongewone schepsels en vreemde landschappen. In dezelfde stijl ontwierp de grote Duits-Amerikaanse schilder Lyonel Feininger in 1906 « Wee Willie Winkie » en « The Kinder-Kids », waarin we de elementen van het kubisme en het opkomende expressionisme terugvinden. Maar de grootste vernieuwer van die tijd was Winsor McCay. Zijn bewonderenswaardige « Little Nemo in Slumberland » (kleine Nemo in Droomland), een meesterwerk van schoonheid, eenvoud en dichterlijkheid. Deze strip uit 1905, verhaalt de dromen van een klein jongetje, dat elke nacht verplaatst wordt naar een sprookjeswereld vol bijzondere wezens en fabelachtige dieren, die leven temidden van een wonderlijk landschap en weelderige gebouwen. « Kleine Nemo » blijft de indrukwekkendste en de best afgewerkte schepping in de wereld van de strip. Tot

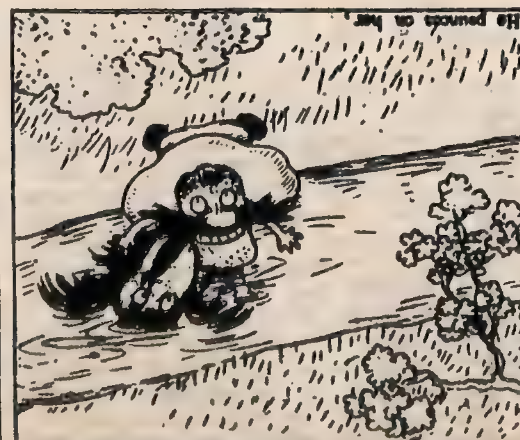
THE UPSIDE-DOWNS OF LITTLE LADY LOVEKINS AND OLD MAN MUFFAROO

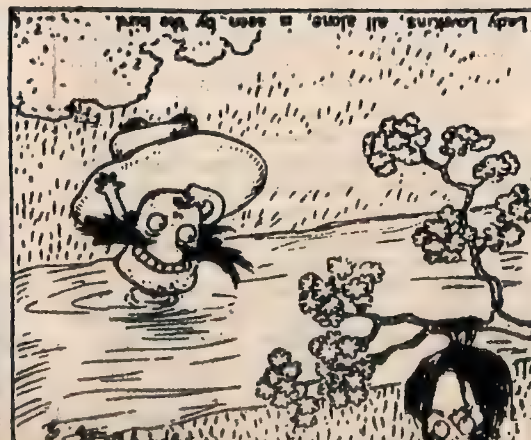

They try to catch a big fat bird.

The bird runs; they chase him,

But he gets away. Then they proceed, and

Lovekins rescues a little, long-haired boy.

And Muffaroo helps him across the river.

The little boy is glad to be safe on shore.

"COMICS" U.S.A.

dan toe was de strip het uitsluitende voorrecht gebleven van de geïllustreerde krantenbijlage op zondag. Het jaar 1907 zag het ontstaan van de eerste dagbladstrip, gedrukt in zwart-wit binnen in de krant zelf, « Mutt and Jeff » van Bud Fisher, die ons de over het algemeen weinig geestige heldendaden van twee kameraden, een grote en een kleine, verhaalt. Door dagelijks te verschijnen vergrootte de Amerikaanse strip zijn invloed.

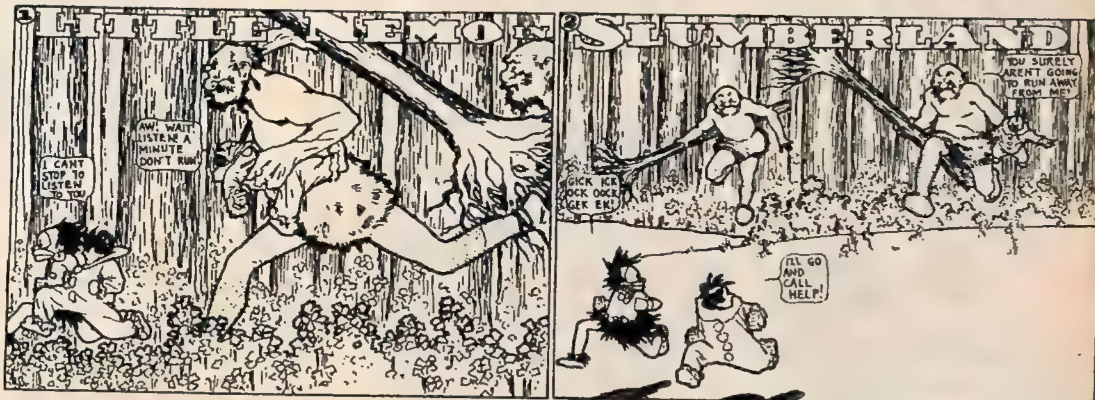
Andere strips volgden, en elke strip droeg een steentje bij tot de ontwikkeling of de vernieuwing van de soort.

« Count Screwloose of Toulouse » van Milt Gross, variaties op het thema van de gek, die uit het gekkenhuis ontsnapt om te ontdekken dat de buitenwereld nog gekker is dan de inrichting, waar hij uitkomt en « Boob McNutt » van Rube Goldberg, het typisch onschuldig mannetje dat het slachtoffer wordt van de draaiingen en kronkelingen in de wereld zijn de voorlopers van de grimmige humor van de Marx Brothers.

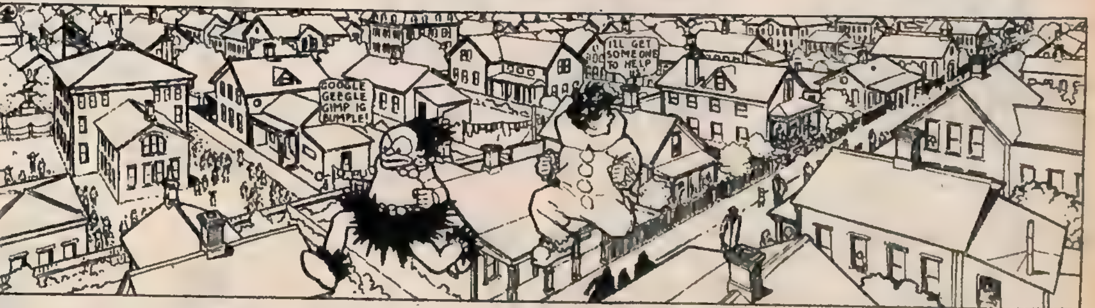
« Crazy Cat » (meer in de stijl van « Little Nemo) van George Herriman beweegt zich meer in de richting van de symboliek, de fantasie en de droom. De opzet ervan is eenvoudig : poes Crazy is verliefd op de overschillige Ignatz, die haar lieftallige bejegeningen beantwoordt met het gooien van stenen om tenslotte in de kraag gegrepen te worden door Offissa B. Bupp, de ordebewaker, die verliefd is op Crazy. De handeling, onophoudelijk vernieuwd, speelt zich af in een vreemdsoortige wereld, waarin de landschappen en de voorwerpen voortdurend veranderen, de ruimte zijn voortbestaan verliest en de taal zelfs onbegrijpelijk wordt.

Wat de verdiensten van deze experimenten ook moge zijn, de grappigste strip uit die periode blijft « Bringing Up Father ». Deze serie, in 1913 ontsproten uit de pen van de geniale George Mc Manus, verhaalt de huiselijke moeilijkheden van Jiggs, een vroegere Ierse metselaar die miljardair geworden is en zijn echtgenote, oud-wasvrouw Maggie. Veertig jaar lang, tot zijn dood in 1954, zet Mc Manus met goedmoedige humor alle aspecten van de Amerikaanse samenleving op papier. Op het toneel en op het scherm gebracht en in alle talen vertaald, werd « Bringing Up Father » (het lievelingsgerecht van Jiggs is corned beef met kool) de eerste strip, die internationaal beroemd werd. Deze roem werd voor een gedeelte verhaast door de verbreiding van het syndicaten-systeem, pers-agentschappen, die tientallen en soms honderden kranten bedienden. Dit systeem verzekerde op een tot dan toe onbekende schaal de verspreiding van de strip en bracht een groot deel van de rijkdom voor de schrijvers, maar bracht tevens een bepaalde « afgezaagdheid, » in de onderwerpen om aan de smaak van een steeds groter wordend publiek tegemoet te komen.

ZIE VERVOLG OP BLZ. 36

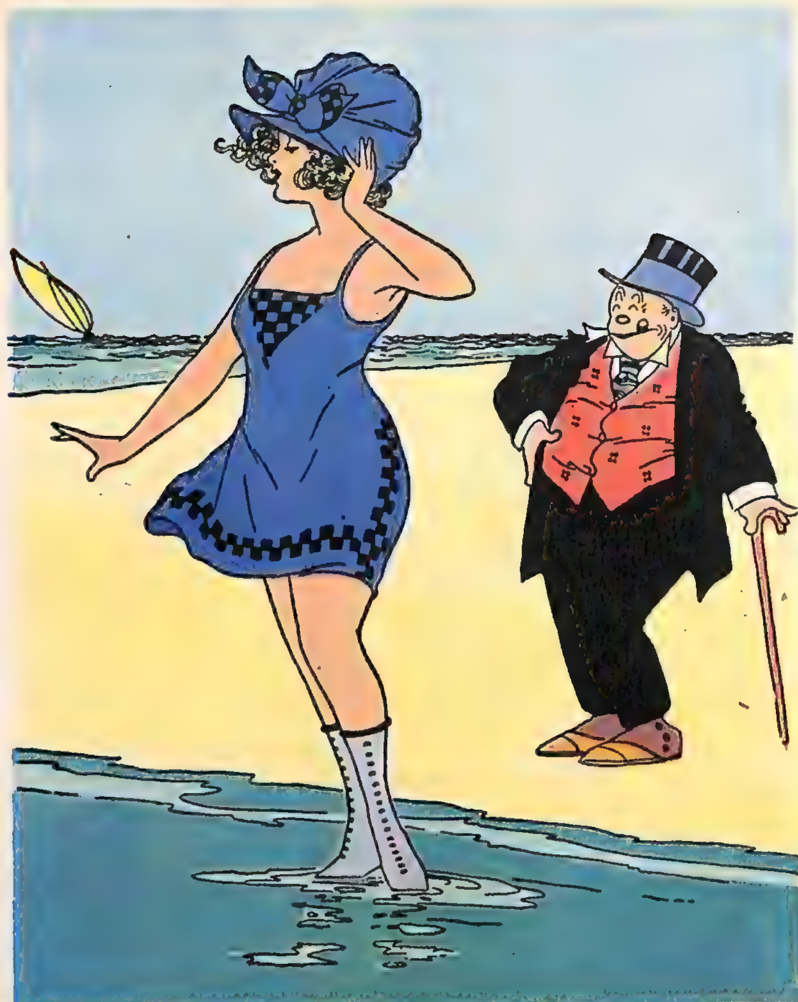
Kleine Nemo in Droomland, een meesterwerk getekend in 1905. Afwisselend als reus en als dwerg (want hij droomt) trekt Nemo door de meest fantastische landen en gebeurtenissen, maar de tekening blijft onder alle omstandigheden verrassend realistische en van een voorbeeldige juistheid.

Om deze afbeelding te kunnen waarderen moet er wel bij gezegd worden dat « Little Nemo » oorspronkelijk verscheen in een formaat dat groter was dan dat van onze huidige dagbladen (en in kleuren, vanzelfsprekend).

"COMICS" U.S.A.

VERVOLG VAN BLZ. 35

Een voorbeeld van wat de toekomst zou gaan brengen : Jiggs. De stijl was in die tijd heel gewaagd. De hoofdfiguur ging door voor ondeugend en de baadster voor ontzet. Het is waar dat er tegenwoordig ook stemmen opgaan als een tekenaar aan de vrouwelijke figuren in zijn strips natuurlijke vormen geeft.

Crazy Cat en zijn lotgenoten, de ondeugende en lastige muis en de politie-hond. Hun humor was nogal zwartgallig. Tegenwoordig zouden ze futuristisch zijn. Toch tekende George Herriman ze al in 1905...

Mutt en Jeff van Bud Fisher, het klassieke tweetal, de kleine en de grote. Ze hebben de lezers al driekwart eeuw aan het lachen gemaakt...

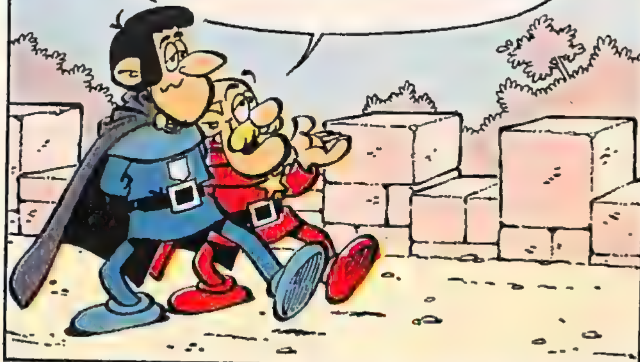

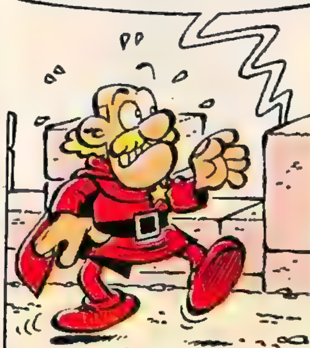
Voor deze documenten danken wij : De New York Herald / King Features Syndicats / Mr Woody Gelman / Bell Syndicate / Rajah Press / de S.R.P.

WORDT VERVOLGD

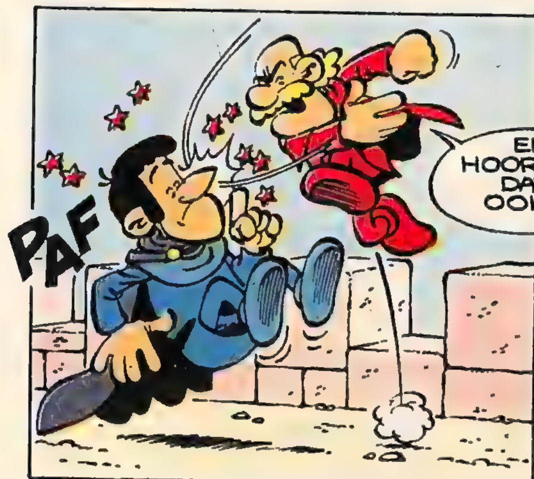
robin hoed

DEZE BON IS TWEE EXTRA GRATIS RONDJES WAARD
OP DE TEENAGER KARTING VAN HET ZOUTE

TEENAGER KARTING

EEN MIJL MIN EEN DUIM VERDEROP...

IK LAAT ME ONDER HET WATER GLIJDEN ALS EEN SNEETJE TOAST ONDER EEN LAAG BOTER ! HIJ ZAL OPKIJKEN !

AHA, IK HERKEN DE NAVEL VAN DIE VRIJBUITER !
BANZAÏ !

MET EEN FLINKE KOPSTOOT IS HIJ ZO VOLKOMEN BUITEN ADEM DAT HIJ HET WEL OP MOET GEVEN !

TOEET
ZIEZO HET SPEL IS UIT !

BEN JE GETIKT OF WAT ? VAN ACHTEREN EEN EENZAME EN HULPELOZE ZWEMMER AANVALLEN, KUN JE WEL ?

KOP DICHT, BEDRIEGER ! U BENT NIET DE BUIK VAN ROBIN HOED EN DAT NEEM IK U HOOGST KWALIJK !

BOVENDIEN, WAAR IS UW BOOT ?
BOOT ? MENEER, IK BEN EEN SCHOT EN IK HEB GEEN BOOT NODIG !

ZOALS U WILT, MENEER, MAAR LAAT ME ALSTUBLIEFT EVEN OP UW HOOFD UITRUSTEN, WANT IK BEN ERG MOE !
GEEN SPRAKE VAN ! IK WIL ALLEEN BLIJVEN !

WAT IS HIER AAN DE HAND ?
OH, ROBIN !
WAAROM IS HET HIER ZO DRUK ?

SHERIFF, U MOET NIET ZO TREUZELEN, WANT ER KOMT MIST OPZETTEN !
IK WEET WEL DAT HET KANAAL VOOR IEDEREEN IS, MAAR TOCH...

IK HAD OP MIJN ONBEWOONDE EILAND MOETEN BLIJVEN !
WE MOETEN OPSCHIETEN ALS WE NIET WILLEN VERDWALEN !

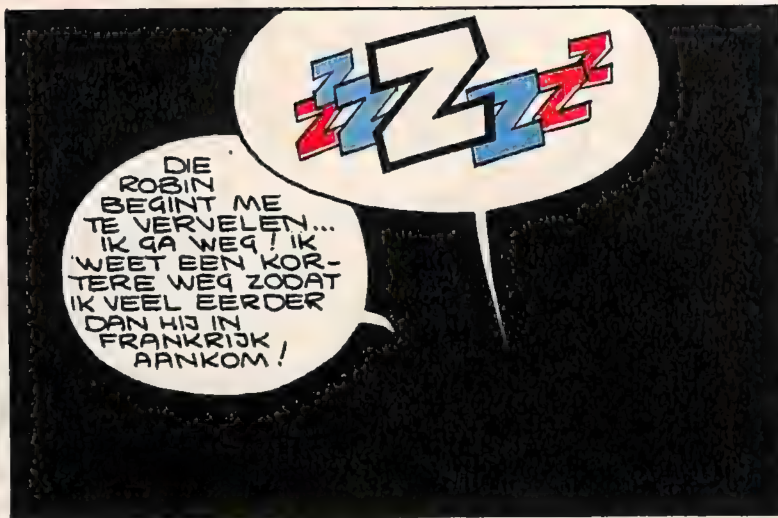

EINDELIJK ALLEEN !
?
?

WE ZULLEN OP DE TAST MOETEN ZWEMMEN EN AANGEZIEN ER NIETS TE TASTEN VALT...

AHA, IK GELOOF DAT DE MIST OPTREKT...

JA, MAAR DE NACHT VALT...

DAN MOETEN WE SLAPEND VERDER ZWEMMEN...
SHERIFF, ALS U NOG ÉÉN KEER ALLE DEKENS WEGTREKT, GOOI IK U UIT BED!

ZZZZZ
DIE ROBIN BEGINT ME TE VERVELEN... IK GA WEG! IK WEET EEN KORTERE WEG ZODAT IK VEEL EERDER DAN HIJ IN FRANKRIJK AANKOM!

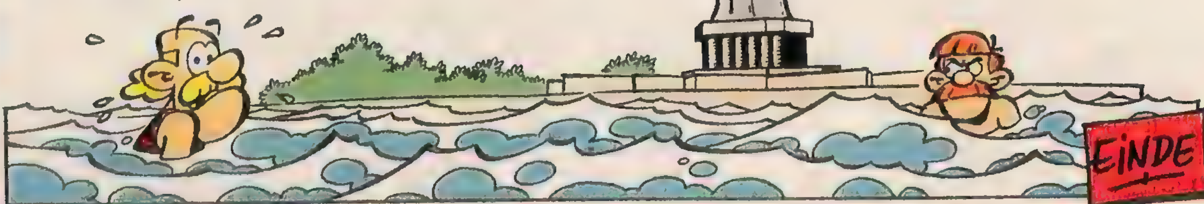

DAAR KOMT ROBIN!
DAT IS HIJ!

HEER ROBIN! HEER ROBIN!
WAKKER WORDEN, U BENT IN FRANKRIJK!
ZZZZ

WAT? EH... OH... NEEM ME NIET KWALIJK... IK HEB ME VERSLAPEN... WAAR IS DE SHERIFF?
IS DIE NIET BIJ U DAN?
!

ELDERS... EN VEEL, HEEL VEEL LATER...
LAND IN ZICHT! EINDELIJK... MAAR... WAAR BEN IK?

?!!

KUNNEN ZE ME DAN NOOIT MET RUST LATEN?
EINDE

DE VOLLEDIGE AVONTUREN VAN AL DEZE HELDEN

U zult ze kunnen lezen in de tekenstrip albums voor de Galak en NESTLÉ Chocolade uitgegeven.

- DE MUSKETIER VAN DE KONING
- DE SCHIP-BREUKELINGEN IN DE MIST (3 L)
- DE DUIVELSKLOOF (DIENTJE)
- HOWARD FLYNN

VLUG !
Verzamel de omslagen :

reep	= 1 punt
tablet Galak 100 g	= 2 pten
grote tablet	= 3 punten

En U zult ineens

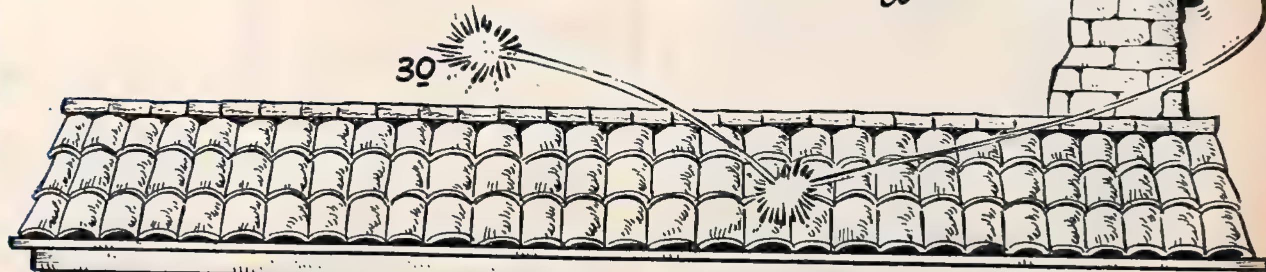
2 ALBUMS NAAR KEUS
kunnen verkrijgen voor 24 punten en 20 F (+ 1 postzegel van 3,50 F voor de verzendkosten).

MET ALLE OMSLAGEN GALAK EN CHOCOLADE NESTLÉ

SPELEN MET TWA

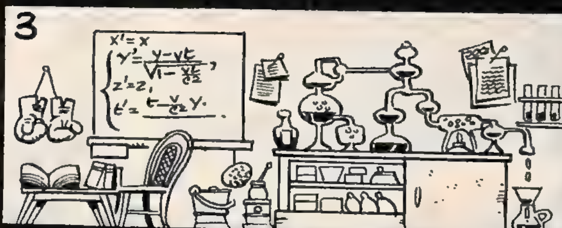
DOOR
EDDY PAAPE
EN
A.P. DUCHATEAU

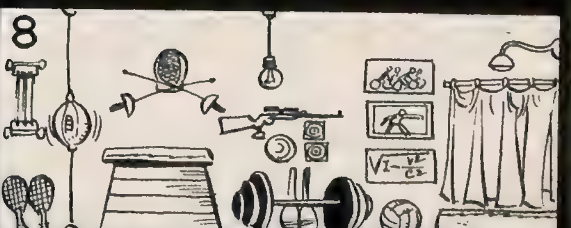

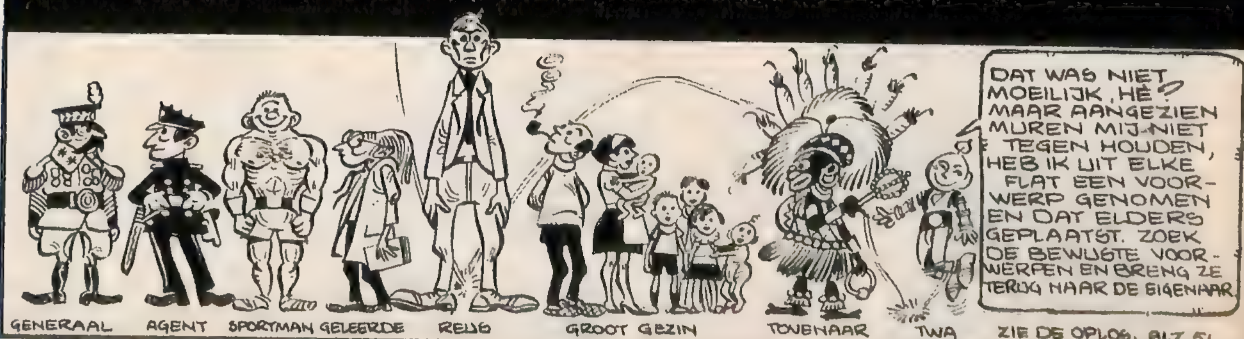

ZIE DE OPLOS. BLZ. 51

L.&F. FUNCKEN Y. DUVAL

DE MUSKETIER

De boeren zijn razend van woede. De Musketier tracht het geheim van

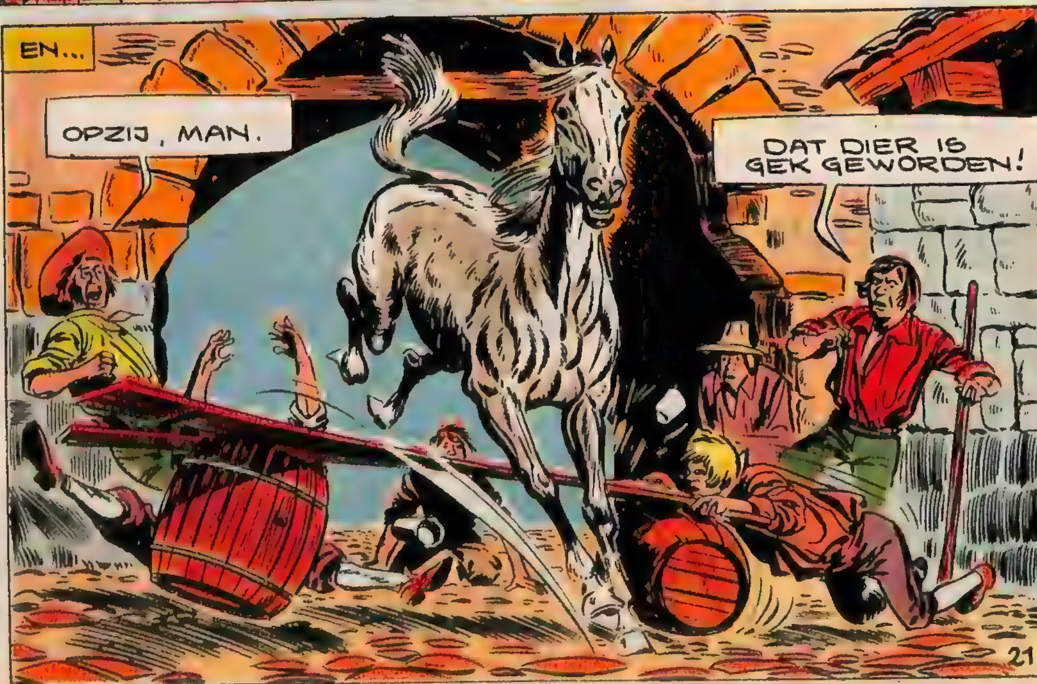

en de Prins der Duisternis

de « Prins der Duisternis » te ontdekken in oude archieven...

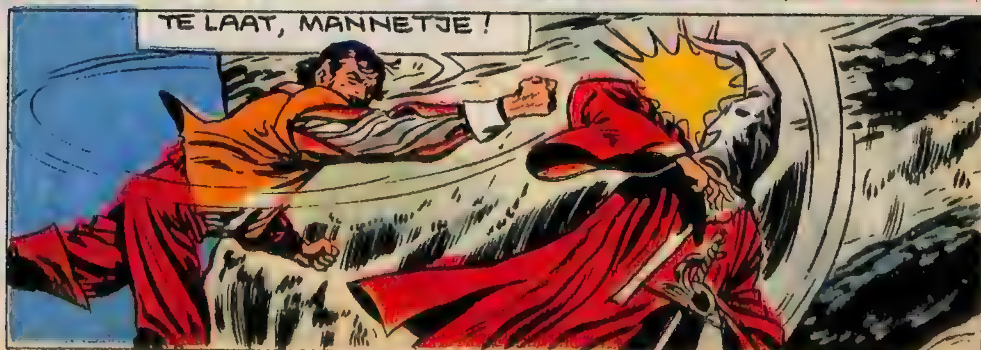

L. & F. FUNCKEN
Y. DUVAL

DE MUSKETIER

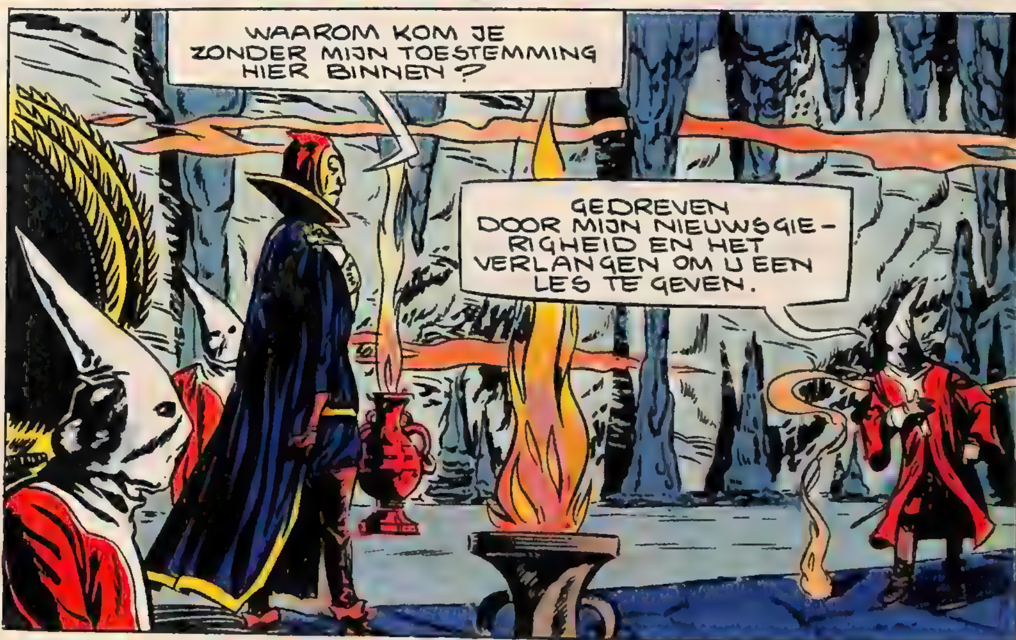

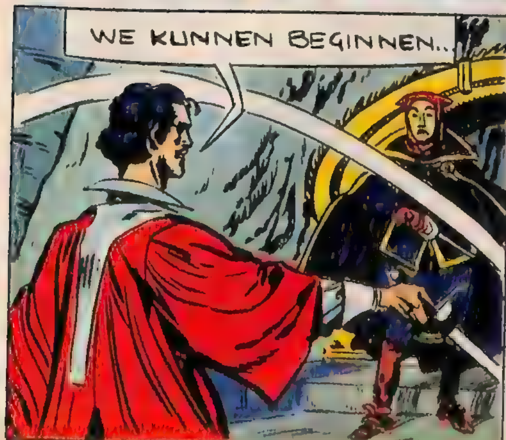

wordt vervolgd

Dit weekblad moet verkocht worden tegen de verplichte prijs. Het mag noch in een leesmap, noch in huur gegeven worden, behalve wanneer de uitgever zijn toestemming heeft verleend ! Tekeningen en manuscripten — niet door ons gevraagd — worden niet teruggezonden.

28*7*1970

Het weekblad « KUIFJE » Lombard Uitgaven
P.H. Spaaklaan 1-11 - 1070-Brussel. — Prk. 1909.16

Uitgever : Raymond LEBLANC, Is. Gerardlaan 9, 1160-Brussel.
Directeur : Guy LEBLANC.
Redactie : GREG - H. LIESSE - D. PHILIPPART.
Heliodruk : N.V. PERIODICA.

KUIFJE-NEDERLAND
Redactie, Advertenties en Administratie : Weekedities N.V.
Postbus 2344 Utrecht — Tel. (030) 1.67.42 — Postgiro 37.43.17

HIER KAN MEN KUIFJE KRIJGEN IN HET BUITENLAND

Frankrijk : DARGAUD S.A., 12 r. Blaise Pascal, 92 - Neuilly s/S.
Zwitserland : INTERPRESS S.A., 16 r. Beausejour, 1.000 Lausanne
Canada : LES MESSAGERIES, 397 Pl. de Louvain, Montréal 354, Québec.

ABONNEMENTEN	België	Nederland	Buitenland
3 maanden	130 F	f 8,35	140 F
6 maanden	250 F	f 16,70	280 F
1 jaar	490 F	f 33,40	560 F
2 jaar	950 F	f 66,80	1.100 F

* **Advertenties voor België : Tel. 02/22.56.00**
Advertenties voor Nederland : KUIFJE-NEDERLAND.

VOLGENDE WEEK ONTMOET

EEN NIEUWE VIJAND !

Gratis

Imperial koos voor jou

Bilibal

Dit is Bilibal. Het olijke, splinternieuwe speelding om mee te bollen en te rollen en te tollen. Imperial bracht het speciaal voor jou naar België. En . . . Imperial bedacht er een heleboel leuke spelletjes bij. Kijk maar uit, naar de nieuwe pakjes Imperial. Telkens een andere Bilibal. Telkens een foldertje met spelregels. Vraag je ma of ze vanavond weer zo'n lekker Imperial puddinkje maakt. En speel mee «Ronde van Frankrijk» of «Mini-Pétanque» (Frans bolspel). Met Bilibal.

3 reeksen: voetballers, wielrenners en leuke dieren.

Imperial pudding: die van mams . . .

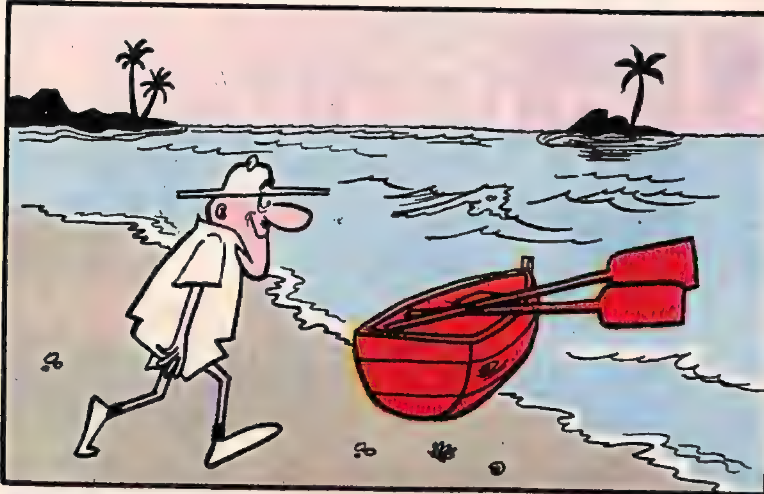

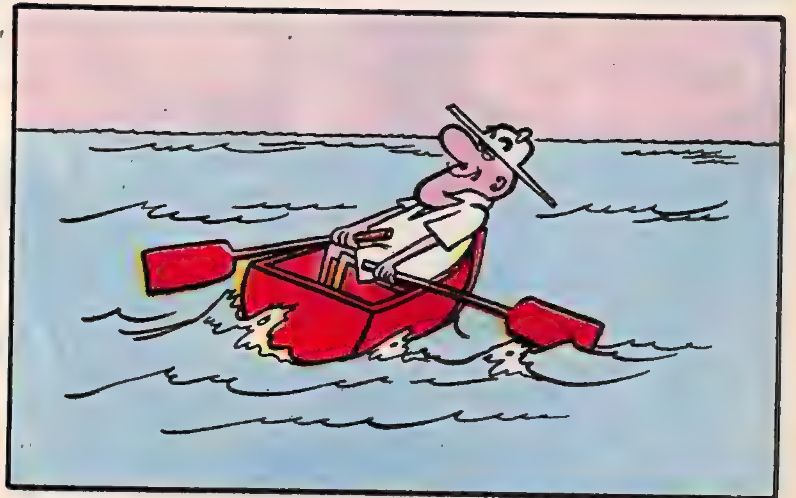
MAX de ontdekkingsreiziger

door BARA

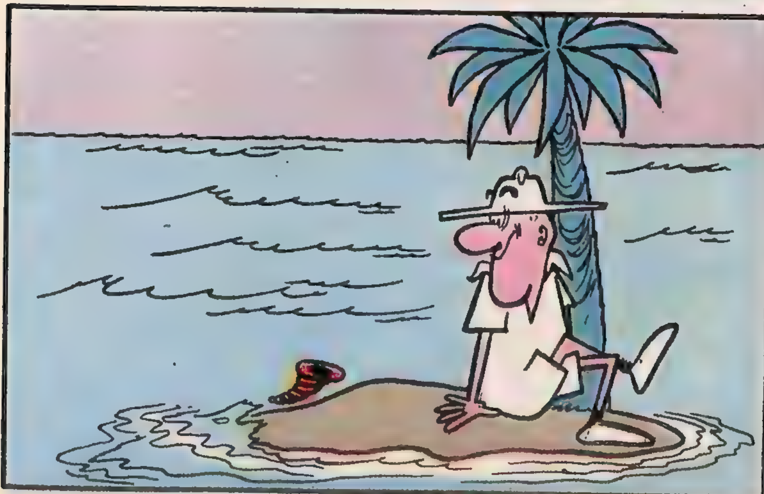

LUC ORIENT

HET GEHEIM V

Luc Orient werd door een schot getroffen. Lora en de

AN DE ZEVEN STRALEN

EDDY PAAPE
GREG

kleine Vitonese bevinden zich nog steeds in de villa.

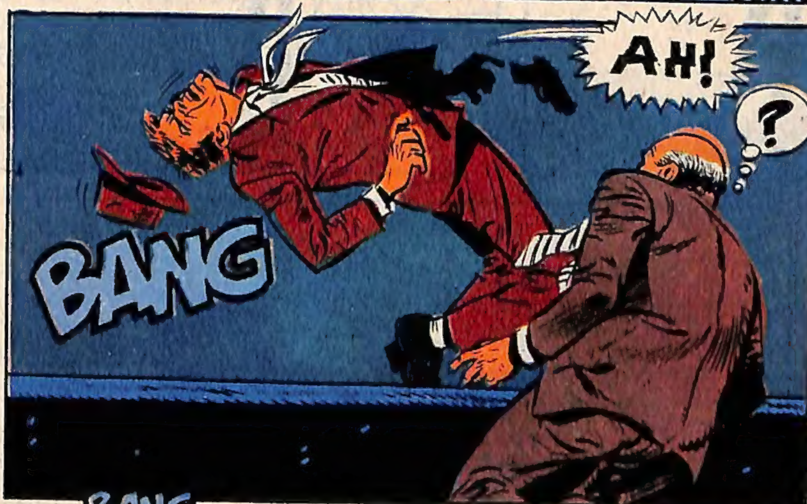

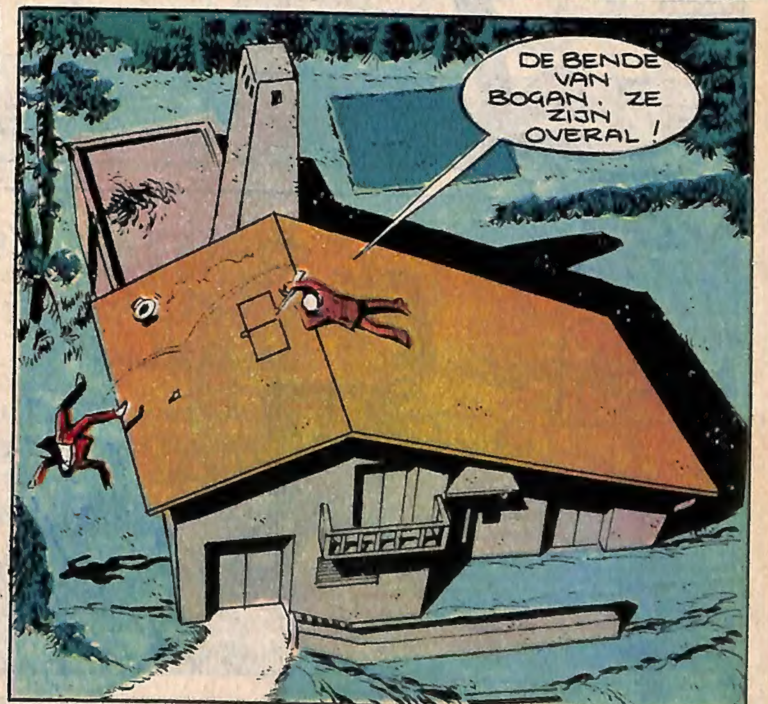

wordt vervolgd

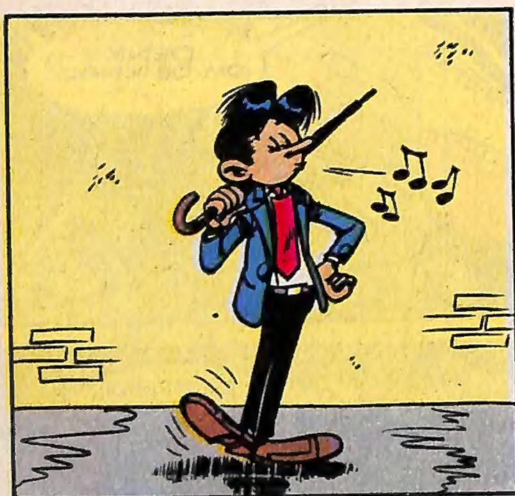
TON en TINNEKE

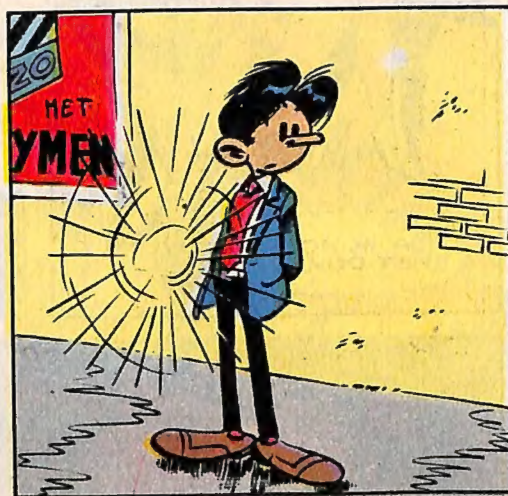
DOOR Mittéi en Godard

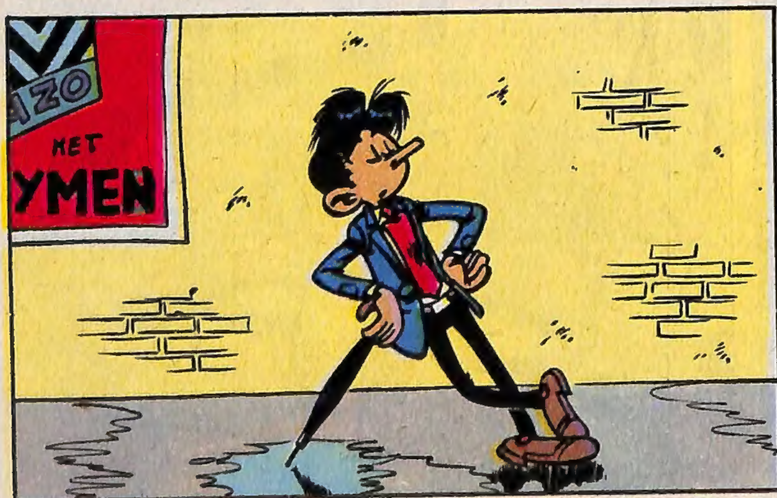

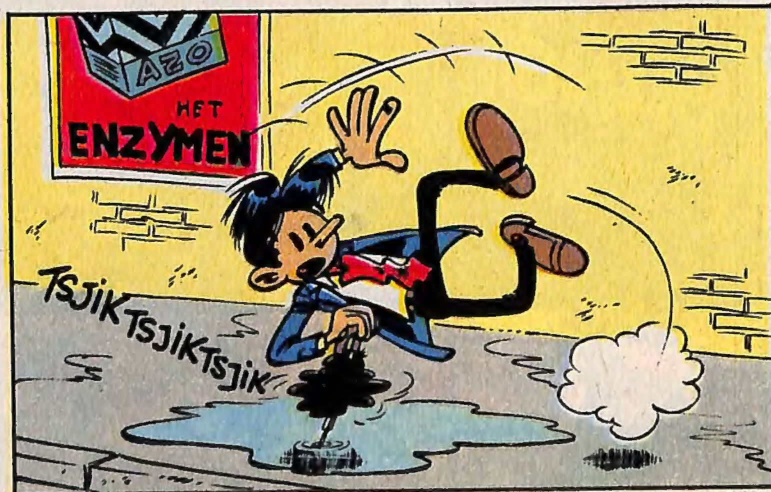

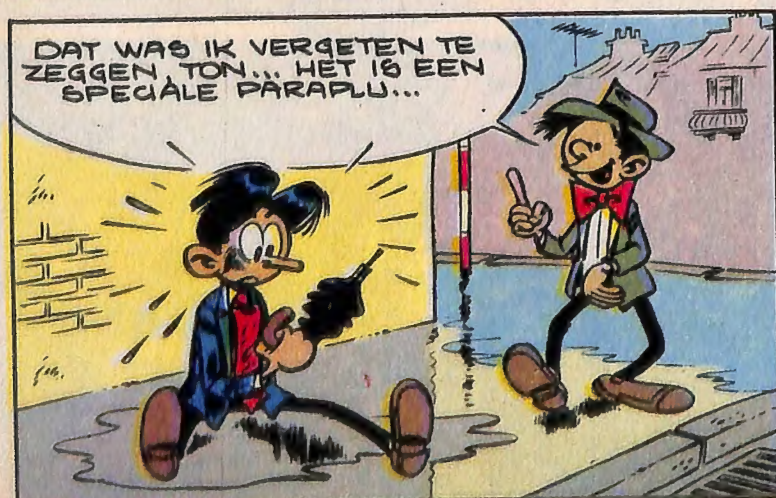

DE OPLOSSINGEN VAN DE SPELLETJES

1

De generaal = flat 7
De agent = flat 5
De sportman = flat 8
De geleerde = flat 3
De reus = flat 4
Het grote gezin = flat 1
De tovenaar = flat 6
Twa = flat 2

2

Flat 1: de schoenen van de reus
Flat 2: de tamtam van de tovenaar
Flat 3: de bokshandschoenen van de sportman
Flat 4: schoentjes van het grote gezin
Flat 5: de kepi van de generaal
Flat 6: de raket van Twa
Flat 7: de pet van de agent
Flat 8: een formule van de geleerde

Schrijf eens een briefje

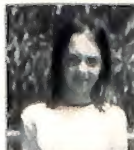
BELGIE

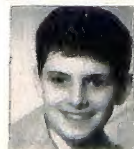
Annie DENIS, rue des Vennes 86, 4000 Luik, zoekt correspondent 19 à 22 jaar, uit om het even welk land. Frans en Engels. Wil vriendschap sluiten.

Marc BRUYNINX, Waversesteenweg 1686, 1160 Brussel, zou gelukkig zijn met een pennevriend uit Canada, 11 jaar oud. Schrijven in het Frans.

Nathalie BOUM, Av. de la Petite Espinette, 1180 Brussel, zou graag vriendschap sluiten met pennevriendinnen van haar leeftijd, 10-11 jaar. Voertaal: Frans.

Georges DELBEUCK, rue M. Wilmotte, 1-8 4000 Luik, zoekt een correspondent, 12 à 13 jaar oud, liefst uit Congo of Canada. Schrijven in het Frans.

Pow
POW

Power House®

pept je op

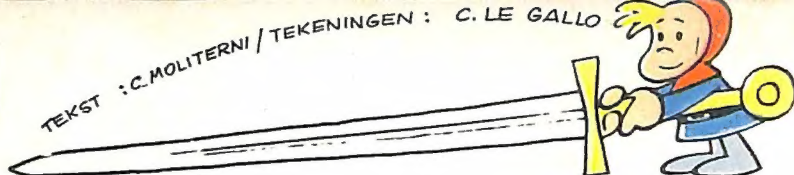
**en op en op. Power House is nieuw in België.
Power House met lekkere pinda's en zachte caramel,
omhuld door de fijnste Van Houten melkchocola.
Smaakt geweldig. Zou je die niet eens gauw proberen?**

een Van Houten candybar

amok

TEKST : C. MOLITERNI / TEKENINGEN : C. LE GALLO

TOVENAAR, GEEF MIJ ALSTUBLIEFT IETS WAARMEE IK EEN DOOR MIJ ZEER GEHATE PERSOON VAN DEZE WERELD KAN LATEN VERDWIJNEN !

WEL, HEER KOUWKLEUM, EEN ENKEL WOORD IS AL VOLDOENDE .

ZEG HET !
IK KAN HET ME NIET PRECIES HERINNEREN...

HO...HOKUS... HOKUSPO... HOKUS POKUS PAS...
HOKUS POKUS PAS ?

HOKUS POKUS PAS... HOKUS POKUS PAS... IK ZAL WELDRA KONING ZIJN !

SIRE ! SIRE !
JA, KOUWKLEUM ?

HOPU... KOPU... POKU...
?
?

HOKUS POKUS PAS ?
POF
LE GALLO